COMUNE
DI PERUGIA
44

Rispedisce subito i libri alogo solito doue è stato leuato
in caso delle Caratte date dal m.de a me questo scrito
Vincenzo Cini mano propria

Carte membranacee 26
Cartacee bianche I 27
Cartacee scritte 28
Timbrate I 1 25 - 26 . 28

n.o 1544 = Inv. B.

1

Incipit rubrice primi libri de offitialibus et ipsorum offitio.

j. Rubrica de electione consiliariorum et massariorum adiunctorum et ipsorum officio.
ij. Rubrica de electione iiij camerariorum et ipsorum officio.
iij. Rubrica de electione notarii vel notariorum et eius offitio.
iiij. Rubrica de non eligendo aliquem nobilem vel lambardum in officio dicti castri.
v. Rubrica de electione bayuli et eius offitio.
vj. Rubrica de exgravatore eligendo et eius officio.
vij. R. de xij custodibus dapnorum datorum eligendis et ipsorum officio.
viij. R. de extimatoribus et provisoribus et ipsorum officio.
viiij. R. de vij terminatoribus eligendis et ipsorum officio.
x. Rubrica de iiij bonis hominibus eligendis super concordias faciendis.
xj. R. de propositis mictendis per vicarium consulentibus super ipsis et non vincentibus ad arengam.
xij. R. de pena accipienda offitiali electo in officio ipsum non acceptando.
xiij. R. de camerariis et consiliariis non refirmandis in aliquo officio per alios sex menses.
xiiij. R. de habentibus brevia ad eligendum aliquem offitialem pro dicto comuni.
xv. R. de aliquo syndico generali non faciendo nisi ad unam causam tantum et non plus.
xvj. R. de offitialibus eligendis xv diebus intrante mense aprilis et octubris.
xvij. R. de offitialibus committentibus fraudem in ipsorum offitio.
xviij. R. de statutariis eligendis et ipsorum offitio.
xix. R. de salario dando offitialibus existentibus ad ponendum bladum cluse salarium etc.
xx. R. de consiliariis camerariis bayulo et custodibus existentibus extra districtum.
xxj. R. de vicario et consiliariis debentibus reddere rationem camerariis bis in sex mensibus.
xxij. R. de offitialibus et aliis personis euntibus ad solvendum datium pro comuni.
xxiij. R. de consiliariis et camerariis non debentibus ire in ambasciatis comunis.
xxiiij. R. de vicario et consiliariis debentibus reddere debitum factum in comuni.
xxv. R. de vicario debente ire ad aprehendendum commandatias comunis.
xxvj. R. de vicario et consiliariis debentibus reddere rationem camerariis veteribus.
xxvij. R. de vicario debente facere bapniri fructus commandatiarum.

Incipit rubrice secundi libri de civilibus causis.

j. Rubrica. Et primo de citatis in iudicio et non comparentibus.
ij. Rubrica de debito confesso non mictatur decimum sed de negato sic.
iij. R. de primo agendo contra principalem quam fideiussorem.
iiij. R. de iure reddendo actori contra debitorem.
v. R. de lectis et pannis non mictendis.
vj. R. de iure non reddendo diebus festivis et sacramenta faciendo.
vij. R. de sequestrationibus et integrimentis faciendis.
viij. R. de iure reddendo forensibus et de pena solvenda de bonis ipsorum.
viiij. R. de nobilibus et lambardis debentibus satisdare vicario.

Incipiunt rubrice iiij libri de criminalibus.

J. Rubrica. Et primo de maledicentibus deo et sanctis.
ij. Rubrica. de ludentibus ad ludum taxillorum.
iij. R. de verbis iniuriosis et iniuriis committendis.
iiij. R. de rixis meschiationibus et mallo committendis.
v. R. de impedientibus et ingrossantibus terram alienam.
vj. R. de extrahentibus terminos.
vij. R. de accipientibus palos lingna et alias res alienas.
viij. R. de accipientibus aratrum et iugum alienum.
viiij. R. de scarcantibus grippam vel murum alterius.
x. Rubrica. de accendentibus ignem in festo sancte marie candelarum in capite alieno.
xj. Rubrica. de euntibus ad locum ubi starent offitiales ad ipsorum offitium faciendum.
xij. R. de accipientibus pignora de manibus baiulorum et defendentibus tenutam vel pignora.
xiij. R. de extrahentibus aquam de suo lecto et proprio cursu.
xiiij. R. de facientibus bergonem vel maçatorium in fossatis.
xv. R. de volentibus conducere aliquem qui non retineat partem suam.
xvj. R. de canibus retinendis ligatis a festo sancte marie ultra.
xvij. R. de vindemiantibus ante festum sancte crucis.
xviij. R. de vinum vendentibus minutatim.
xix. R. de vendentibus carnes.
xx. R. de ementibus aliquid absconse ab aliquo filio familias.
xxj. R. de incidentibus arbores fructiferas cum consortibus.
xxij. R. de cavantibus et ingrossantibus vias communis.
xxiij. R. de falsa sacramenta facientibus.
xxiiij. R. de receptantibus exbapitos communis perusii.
xxv. R. de facientibus xpiamenguium.
xxvj. R. de cavantibus lingna in communantiis communis et portantibus ad vendendum extra districtum.
xxvij. R. de incidentibus alienas arbores in sua possessione.
xxviij. R. de turpitudinem facientibus in fontibus communis.
xxviiij. R. de proditis non mictendis per aliquem de bonis communis nec conferendis.
xxx. R. de commedentibus cum familia potestatis vel capitanei et Iudicis iustitie.
xxxj. R. de accipientibus aliquid de domo communis.
xxxij. R. de suppellectilis faciendis de bonis communis et aliis.
xxxiij. R. de laborantibus de communantiis communis sine licentia.
xxxiiij. R. de facientibus apparatum mulieribus euntibus ad maritum.
xxxv. R. de committendo fraudem in capiendo brevia.
xxxvj. R. de aliqua advocatione non facienda.
xxxvij. R. de incidentibus cavantibus et frangentibus in silvis communis bapitis.
xxxviij. R. de non retinendis in usu capris et bove biecho.
xxxviiij. R. de facientibus lingnos in silvis communis per tebulas faciendo.
xl. R. de citatis in inditio per criminalibus et non comparentibus.

Incipiunt rubrice quarti libri de dapnis datis et aliis extraneis.

- I. Rubrica. de recipientibus dapnum in rebus bonis.
- II. Ru. de dapnum dantibus pluries in iuneis et c.
- III. Ru. de pena accipienda confitenti in iuditio.
- IIII. Ru. de dapnum dantibus cum bubus et vacchis in iuneis et c.
- V. Ru. de somariis dapnum dantibus in iuneis et c.
- VI. Ru. de porcis dapnum dantibus in iuneis et c.
- VII. Ru. de pecudibus dapnum dantibus in blado et c.
- VIII. Ru. de capris dapnum dantibus in iuneis ortis et c.
- VIIII. Ru. de pullis dapnum dantibus in iuneis et c.
- X. Ru. de anfibus dapnum dantibus in blado et c.
- XI. Ru. de civibus in servitium comunis et de pretio habendo et de non civibus.
- XII. Ru. de assignantibus debitum et expensas in comuni et de diebus feriatis.
- XIII. Ru. de forensibus commorantibus in pertinentiis cum castri et de tenentibus solvere datas.
- XIIII. Ru. de pignoribus acceptis per baiulos comunis et recolligendis ipsa infra XV dies.
- XV. Ru. de debito ponendo per consiliarios et cam. et persolvendo infra XX dies. et colta
- XVI. Ru. de salario potestatis et capitaneorum ponendo per IIII bonos homines.
- XVII. Ru. de blado clusii imponendo et portando.
- XVIII. Ru. de elemosinis dandis fratribus hospitali et domino saluolo.
- XVIIII. Ru. de pena accipienda non euntibus ad mortuum.
- XX. Ru. de pena accipienda non euntibus ad cadaver ex districtu.
- XXI. Ru. de pena solvenda de hominibus ecclesiarum comitis et laboratorum.
- XXII. Ru. de duobus stariis emendis per comune.
- XXIII. Ru. de penis accipiendis de rebus non determinatis in statuto.
- XXIIII. Ru. de facculis emendis in festivitate sancti laurentii.
- XXV. Ru. de vicario tenendo a potestate qui datur per comune perusii.
- XXVI. Ru. de libra facienda et per quos fieri debeat.
- XXVII. Ru. de rectore ecclesie debente satisdare camerario comunis.
- XXVIII. Ru. de vendentibus eorum possessiones.
- XXVIIII. Ru. de pensionando palatium comunis.
- XXX. Ru. de solvendo salarium de fructibus comunantiarum.

Incipiunt rubrice de viis et fontibus.

- I. Ru. Et primo de superstitibus viarum et rerum offitio.
- II. Ru. de via incipienda ab ecclesia sancti laurentii et vadit ad domum johelli bergie.
- III. Ru. de viis et fontibus podii gripicturas.
- IIII. Ru. de fonte genepraii actando.
- V. Ru. de fonte vallis salceti actando.
- VI. Ru. de viis et fontibus podii finiati revanii.
- VII. Ru. de via que incipit a fonte cubino illac usque ad podium nasilli.
- VIII. Ru. de fonte albini actando.

viiij. R. de via que incip. a plano cerque et vadit ad fornacem in filimi

x. R. de viis et fontibus ville Orzoli et sancti Basilii.

xi. R. de via et fontibus fontis Iobboli.

xii. R. de via incipienda a domo Mechi Cagini et vadit ad campum Tovian.

xiii. R. de via Fumeti actanda.

xiiii. R. de viis et fontibus Fumeti et fontane a molendino vadit usque ad Gobamar et Fpollar.

xv. R. de via et fonte Bugacti.

xvi. R. de viis et fontibus padii nemoli Riumi et Mansseti et g'ppi.

xvii. R. de fonte novo in pede campi filiorum Adonti.

xviii. R. de via Pacepti

xviiii. R. de viis et fontibus citine collis et aquieti a castro inferi.

xx. R. de fonte Pacepti.

xxi. R. de via Grippilause.

xxii. R. de via que vadit ad Fpollar.

xxiii. R. de via que vadit ad Cominatias.

xxiiii. R. de viis et fontibus montis Alumm a Basilio supra.

xxv. R. de viis et fontibus montis Salumini inferi.

xxvi. R. de viis et fontibus Cantelle.

xxvii. R. de viis et fontibus indigendis suppheriis.

xxviii. R. de petentibus ambasciatores communi.

De confinibus in pagina penultima

Incipiunt rubrice primi libri de offitialibus.

In nomine domini amen. Hec sunt statuta et ordinamenta
communis et hominum Castri Galeotorum eiusque districtus
facta composita atque ordinata per discretos viros
[illegible] Jacobi [illegible] fortis et
magistri Petrum Capruti et [illegible] Iuncte
et quemlibet eorum de dicto castro statutarios e-
lectos et vocatos sorte brevium in publica
contione hominum dicti castri secundum formam statutorum
et ordinamentorum dicti castri. Et scripta per me
Franciscum Iohelli de Castilione filiorum Ursi notarium
[illegible] nostri et offitiales predicti communis.

In primis ad honorem et reverentiam omnipotentis dei
beatissime gloriose virginis Marie eius matris et beatorum
apostolorum Petri et Pauli beatorumque gloriosorum martirum
Laurentii et Herculani et beate ecclesie romane. Et
ad honorem et reverentiam communis et populi perusini. Et
ad honorem magnitudinis et status communis et hominum
Castri Galeotorum eiusque pertinentiarum et districtus dicimus et
ordinamus quod infrascripta statuta et ordinamenta per
nos facta sint valitura ab istis kalendis mensis maii proxime
subsequentibus usque ad alias kalendas mensis maii proxime
accessuri et observari debeant et executioni mandentur
per nostros vel vicarium et ceteros offitiales dicti communis in
fra eorum posse qui predicta abstringantur sic facere vinculo
sacramenti. Reservatis statutis et ordinamentis communis et
populi perusini loquentibus in contrarium. Sub annis domini
millesimo trecentesimo decimooctavo Indictione prima tempore
domini Johannis pape vigesimi secundi. die nona mensis
aprelis. **De electione consiliariorum et eorum offitio et massariorum.**

Dicimus firmiter statuentes quod in principio anni regiminis
dicti castri per duodecim bussolarios boni
tes bruna nigra eligantur octo consiliarii speciales
et duo massarii generales videlicet duo consiliarii et duo
massarii pro qualibet decina sic infrascripte declaratur per
tres bussolarios ex predictis xii bussolatoribus. Pri-
ma decina est Orcoli que incipit a domo filiorum bu-
carelli cum singulis hominibus ville Orcoli pedis Sancta Ba-
rbara et pedis crucis usque ad domum Ranaldi
[illegible] Secunda est que incipit a domo Caprutii pe-
tri [illegible] cum Iohello [illegible] et Petri Mattei et cum hominibus

pedis [illegible] fontane usque ad domum ol
[illegible] cum ipso albertino. Tertia est que incipit pace[illegible]
a domo [illegible] et cum ipso [illegible] hominibus securia
tim [illegible] [illegible] Paceprti et [illegible]
se usque ad domum [illegible] eorum. Quarta
est Montalbani que incipit a domo Petri [illegible]
cum hominibus [illegible] hominibus [illegible] Montalbani et [illegible]
intelligatur. Qui consiliarii et massarii sic electi iurare
cogantur potestati vel offitiali dicti castri ad sancta dei evangelia tactis
scripturis amotis hodio pretio prece amore vel timore
venire ad consilium et ad adunantiam totiens quotiens
fuerint per bauilum sive nuntium dicti communis legitime citati
et consulere nostris vel vicario dicti castri omnia et singula
que pro dicto communi erunt utiliora et inutilia pretermictere
et semper actendere comodum [illegible] et credentiam retine-
re [illegible] fuerit per offitiales predicti communis et ipsam
nemini pandere vel manifestare nisi cui credentia predicti offi-
tialis [illegible] utilitate. Et quia per electionem consiliariorum
et massariorum una cum camerario dicti communis super quibus
[illegible] dicti communis [illegible] ordinatum atque gestum valeat
et [illegible] plenam obtineat roboris firmitatem tamquam
[illegible] generalis dicti communis. Non
possint predicti consiliarii et massarii una cum predictis camerario
[illegible] ordinare deliberare vel statuere quod de bonis dicti
communis [illegible] vel parva pecunie quantitate vel
de aliquo adiutorio vel [illegible] faciendo alicui
vel personis vel alicui offitiali dicti communis dentur vel do
nentur et si aliqui contrafecerint puniantur quilibet eorum pro qualibet
tales vice [illegible] dicti communis in x solidos denariorum et in restitutione to
tius pecunie quantitatis vel [illegible]
[illegible] aliquibus faciendo predicto communi [illegible]
faciendo. Teneatur predictus offitialis [illegible]
spatium xv dierum [illegible] in regimine dicti castri [illegible]
et singulos [illegible] et etiam reformationes [illegible]
et si [illegible] vel aliquis [illegible] predictos consiliarios et massarios
[illegible] teneatur predictus ut supra [illegible]
mandare et si non [illegible] quia [illegible]
[illegible] x solidos [illegible] teneatur
Predicti consiliarii et massarii una cum predictis camerario [illegible]
ordinare vel statuere [illegible] pecunie [illegible]
[illegible] predicto communi [illegible] vel aliquibus [illegible]

[illegible] dicimus statuimus ad eligendum massarios

3v

et quod per eos stantiatum et deliberatum fuerit, quod pro dicto communi acquiretur de ipsorum proprio reficere teneantur. ¶ Officium predictorum consiliariorum et massariorum per sex menses tantum sit valiturum et non plus, de electione ipsorum in libris communis contineri apparebat in hiis scriptis. ¶ Quicumque ex predictis consiliariis vel massariis non venerit semper ad consilium vel ad arengam quando fuerit legitime citatus per bannum vel nuntium dicti communis duos solidos denariorum camerario dicti communis solvere teneatur. Habeant predicti consiliarii pro quolibet eorum duas uncias piperis.

ij. **De electione camerariorum et ipsorum officio.**

Volumus et ordinamus quod pro sex mensibus proxime accessuris incipiendo in kalendis mensis maii continuatis usque ad kalendas mensis novembris proxime subsequentis in pleno consilio dicti castri per illos brevicularios qui habebunt brevia nigra ad eligendum consiliarios videlicet tres per terciam et modo simili quattuor camerarii scilicet unus per quamlibet decimam eligatur. Qui camerarii in principio ipsorum officii iurare cogantur per hospitale dicti castri ad sancta dei evangelia tactis scripturis de ipsorum officio bene et legaliter exercendo. ¶ Qui camerarii debeant quilibet per suam decimam teneantur colligere omnes datas et collectas salaria dominorum potestatis et capitanei communis [illegible] et alia dicti communis tempore ipsorum officii imponendas et etiam omnes et singulos introitus bapnorum et aliarum rerum in dicto communi pervenientium, et non teneantur predicti camerarii venire ad consilium et ad arengam semper quando fuerint citati et consulere omnia que pro dicto communi erunt utiliora et inutilia permittere et credentiam retinere prout consiliarii in ipsorum officio facere tenentur. ¶ Predicti camerarii in fine ipsorum officii pro quolibet eorum officialibus dicti communis et cum duobus bonis fideiussoribus super predicto communi debent legaliter satisfacere. ¶ Non possit predictus camerarius nec aliquis ipsorum dare vel expendere aliquam pecunie quantitatem nisi in aliquo ad eorum manum pervenerit alicui vel aliquibus personis sine expressa licentia consilii dicti communis et si in aliquo vel aliquibus contrafecerint incidant qualibet vice potestati dicti castri in x. s. d. pro quolibet eorum vice et tociens puniendis, et totum id quod daverint vel expenderint ut supra dictum est de ipsorum proprio reficere teneantur. ¶ Teneantur predicti camerarii et quilibet eorum semper reddere rationem integram totius pecunie et cuiuslibet alterius rei ad eorum et cuiuslibet eorum manum pervenerit vicario et consiliariis dicti communis quandocumque eis videbitur et placuerit et quicumque ex predictis camerariis predictam rationem non reddiderit cum citatus fuerit die qualibet qua contumax steterit x. s. d. solvere teneatur et nichilominus teneatur reficere omnes et singulas expensas quas dictum commune faceret vel substineret ratione predicta. ¶ Quilibet predictorum camerariorum teneatur scilicet uno mense et dimidio semper stare continue ad bancham unius cum vicario dicti castri ad colligendum bapna et alios introitus in dicto communi pervenientes. ¶ Habeant predicti camerarii pro quolibet eorum a dicto communi pro eorum salario et labore in predictis sex mensibus decem s. d. et duas uncias piperis. ¶ Teneantur predicti camerarii et quilibet eorum dare custodibus bapnorum datorum dicti communis partem ipsorum accusationum que pervenerint in communi semper quandocumque eis datum preceptum fuerit per vicarium dicti castri et si predicti non dederint ad eorum [illegible] vice qualibet pro quolibet eorum inobedienti in quinque s. d. per vicarium predictum in curiam puniendum.

De electione notarii vel vicarii et eius officio. iij.

Volumus et in perpetuo volumus observari quod pro sex mensibus proxime accessuris per consiliarios veteres et novos eligendos in pleno consilio dicti castri eligatur pro dicto communi unus bonus et expertus notarius extrinsecus qui officium notarie et vicariatus in dicto castro et in domo dicti communis facere teneatur. ¶ Qui notarius vel vicarius sic electus in principio sui officii iurare debeat ad sancta dei evangelia tactis scripturis amotis hodio precio precibus amore vel timore facere ius et iustitiam omnibus et singulis personis eius petentibus bene et legaliter sine fraude et defendere omnia iura et actiones dicti communis ubicumque sint et invenire potuerint et ubicumque occupata sint facere exequi pro iure sui posse et bona ecclesiarum viduarum et orphanorum et in dicto castro continuam residentiam facere et ab eodem non discedere sine expressa licentia consiliariorum dicti communis et si inlicentiatus recesserit vice qualibet de suo salario x. s. d. solvere teneatur. ¶ Qui notarius vel vicarius in predictis sex mensibus pro suo salario et labore decem libras denariorum et tertiam partem omnium bapnorum que tempore sui officii pervenerint in communi habere debeat de bonis [illegible] communis. ¶ Qui notarius vel vicarius sic electus

debeat stare quicquid contentum ad salarium sibi supra
attributum et non petere vel pati facere maius per se [salarium]
vel alium in salarium sibi concessum. ¶ Possit insuper predictus
noster vel vicarius penam et bannum cuilibet usque in quantitatem
quinque librarum denariorum et de inde infra ut ei placuerit unicuique
imponere et cum ... intellectum accipere et exigere
pro ipso comuni in omnibus secundum qualitatem commissi et eius scrip-
turis et actis factis et faciendis per eundem nostrum vel vicarium
plena fides adhybeatur et in eorum ... ... [illegible]
statuto aliquo non obstante. ¶ Teneatur predictus
noster vel vicarius scribere omnes et singulos processus inquisitiones
accusationes reformationes statutum in libro synodi
in libram quam fiet summarie et omnes alias scripturas
dicti comunis oportunas sine aliquo salario percipiendo
¶ Predictus noster vel vicarius teneatur scribere et executioni man-
dare omnia bapna et condempnationes que facta erunt et
coram eo per custodes dampnorum datorum et quibuslibet
aliis post infra duos menses computandos a die facta
condempnatione. Et si non fecerit de suo salario unicuique quibuslibet
decem solidos denariorum solvere teneatur et predicta bapna et con-
dempnationes non possit exigere ullo modo. ¶ Teneatur predictus
noster vel vicarius custodibus dampnorum datorum dicti comunis semper
pretium ipsorum accusationum excussarum per camerarium dicti comunis
facere elargiri. Quod si predicta non duxit ad effectum unicuique
quibuslibet x solidos denariorum solvere teneatur et de suo salario predictis
custodibus teneatur restituere. ¶ Predictus noster vel vicarius
debeat scribere omnia bapna et condempnationes factas per-
suum antecessorem per totum mensem maij et alios offitiales
per totum mensem novembris statuto aliquo non obstante.
Et predicta absolvi [fecit] facere ... [illegible]. ¶ Non
possit comunis noster vel vicarius colligere aliquam pecunie quan-
titatem de bapnis nisi in de aliqua collecta vel focularium
ab aliquo ... vel ... et si in aliquo vel aliquibus offecerit unicuique
quibuslibet x solidos denariorum de suo salario solvere teneatur sic
enim fuit legatum ... et in restitutione toti ...
me ... ¶ Teneatur predictus noster vel vicarius
in principio sui offitij camerarium dicti comunis pro dicto comuni semper cum
duobus bonis fideiussoribus legaliter satisdare
de eius offitio bene et legaliter exercendo et de ratione red-
denda offitialibus dicti comunis de libris et omnibus aliis
rebus ... ad manum de bonis predicti comunis pervenerint.

¶ Predictus noster vel vicarius in adventu et recessu sui offi-
tij expensas a dicto comuni possit minime habere. ¶ Non va-
leat dominus noster vel vicarius in consilio vel arengo dicti
comunis mittere aliquid vel causam proponere vel partita facere quod
de bonis dicti comunis alicui persone vel personis dentur
vel concedantur et si in aliquo contrafecerit a predicto offitio no-
tariatus vel vicariatus in totum cassetur et eius offitium
in aliquo non debeat observari. ¶ Et ubi ma-
ior pars dictorum consiliariorum veterum et novorum concor-
dabunt super electione predicta nostri vel vicarii facienda et
voce vel scrutinio valeat et teneat et plenam obti-
neat roboris firmitatem. ¶ Non possit predictus vicarius
domum vel claves dicti comunis alicui prestare.

De non eligendo aliquem nobilem vel libardum in offitio dicti castri.

Ad hoc ut iurgia ne scandala occasione alicuius
nostri vel vicarii in dicto castro eligendi possint in dicto *.iiij.*
comuni ulterius pervenire, dicimus firmiter statuentes quod
nullus [nec] intrinsecus dicti castri nec in aliquo nobilis vel
libardus sive fuerit de prole nobilium vel qui habuit
aliquam suam possessionem vel domum in dicto castro vel
eius iurisdictione in offitio predicti castri non possit per
consiliarios vel alium electorem vel electores eligi nec
vocari ullo modo. Et si eligetur eius electio non
debeat in aliquo observari. Et quicumque eundem predictum of-
fitialem elegerit in predicto offitio unicuique quibuslibet x solidos
denariorum solvere teneatur et predicta electio non valeat ullo
modo.

De electione baiuli et eius offitio.

Dicimus et ordinamus quod consiliarios spirituales dicti comunis unum *.v.*
bonum et expertum baiulum pro dicto comuni eligant. Qui in
principio sui offitij ad sancta dei evangelia tactis scripturis
iurare debeat de eius offitio bayulatus facere bene et lega-
liter sine fraude per sex menses proxime venturos incipiendo
in kalendis mensis maij et duraturis usque ad kalendas mensis
novembris proxime subsequentis. ¶ Qui bayulus sic electus
teneatur facere omnes et singulas citationes relationes pre-
cepta bapnimenta et exbapnimenta et rebapnimenta et omnia
alia que pro dicto comuni fuerint necessaria facienda tam
ad petitionem nostri vel vicarii dicti comunis quam in ad petitionem
cuiuscumque petentis. Et quicquid per predictum bayulum in predicto
suo offitio extiterit factum plenam obtineat roboris

firmitatem. Et habeat dictus baiu(lus) pro suo salario et labore in predictis sex mensibus de bonis dicti communis quinquaginta sol. denariorum capitum et etiam pro quibus tenuta alie conferenda duos denarios et pro quolibet precepto seu citatione quam ul(lam) fecerit ad petitionem cuiuscumque specialis persone petentis ex domo et platea dicti communis et pro quolibet integrimento ul sequestratione bonorum denarios in domo et in platea dicti communis de aliquo precepto ul citatione facienda alie ul aliquibus per ad petitionem alie nullum possit recipere salarium et quandocumque predictus baiulus non preceperit alie per ul per se existenti in predicta domo ul platea ad petitionem cuiuslibet petentis sine aliquo salario percipiendo vice qualibet possit alie dicti castri in b s ad puniatur de ius stetur et dabatur accusatori cuiuscumque petentis. Et eius predictus baiulus in predictis ul aliquo predictorum offecerit vice qualibet in pena dicta puniatur. Et teneatur predictus baiulus nota ul bie dicti castri sub eo qui de dicto communi per predictos officio extrahere de bonis fidemissoribus legitime satisdare.

De exgrauatore eligendo et eius officio.

Item quod eodem tempore quo consiliarii dicti communis sex in principio ipsorum officii eligatur unus bonus et expertus homo de uniuersitate dicti castri qui sic electus vocetur exgrauator pro dicto communi ad quem quicumque sentierit se aggrauatum in posterum aggrauari possit ab aliquo processu ul precepto eius fecto per nos ul bie dicti castri et ius et institutam et ordinamenta dicti castri possit recurrere. Qui exgrauator possit eos processus et preceptum eius secundum formam statutorum et ordinamentorum dicti communis ad eorum rationem reducere premo habito consilio sapientis dicti communis dummodo ex consilium offeratur intra dies septem. Et non possit aliquis se appellare neque recursum habere ad sindicum nisi de eo quod esset secundum formam statuti dicti communis. Et valeat predictus exgrauator vel offerentia dare cartas dicti communis ad laborem tantum et continuum habitis tribus mensibus in primo ordine dicti castri pro eius libito voluntatis. Et quicquid per predictum exgrauatorem in predictis et quolibet predictorum extiterit sit plenam obtineat roboris firmitatem statuto aliquo non obstante.

De xii. custodibus damnorum datorum eligendis et eorum officio.

Item eodem tempore quo sorte breuium de mense maii per tres bussulos eliguntur xii custodes de uniuersitate dicti castri cum duo accedabuntur ualeat ... quorum custodum sex sint ul numero et sex cives. Qui custodes in principio ipsorum officii iurare cogantur per officialem dicti castri de ipsorum officio tactis scripturis bene et legaliter exercendo amotus hodio prece pretio amore ul timore. Qui custodes teneantur in iaculo iuramenti custodire dictum diuino quam nocturno omnia et singula bona omnium bonorum et dicti communis et bona communis predicta et accusare ... ul denuntiatoribus duorum trium vii custodum ul unum cum uno teste quo in duce uolunt plena fides adhibeatur et in eis omnia possit imponi. Et dicti custodes teneantur in iaculo iuramenti accusare et denuntiare quos cumque inuenerint damnum dare possint quam cum ipsorum animalibus in bonis cuiuscumque et dicti communis et in eis omnia possit imponi. Et habeant predicti custodes tertiam partem omnium ipsorum accusationum que ex ipsis occasionibus peruenerint penes camerarium dicti communis. Officium predictorum custodum et cuilibet eorum usque ad kalendas mensis augusti sit tamen modo ualiturum.

Item kalendis mensis predicti augusti alii xii custodes modo simili eligantur officium quorum duret usque ad kalendas mensis ianuarii. Et in predictis nouis kalendis alii xii custodes modo dicto eligantur et officium ipsorum usque ad kalendas mensis maii sit ualiturum. Qui custodes eodem possint accusare et denuntiare prout alii custodes in ipsorum officio agere possint. Et si predicti custodes ul aliquis ipsorum accusauerint aliquem ul aliquid iniuste et eius custodibus ul eis ... fuerit reprobatum per patrem accusatum ul accusatum cum duobus testibus fidedignis quos in duce uoluerit quilibet predictorum custodum in x s. d. vice qualibet possit dicti castri puniatur et a dicto officio cassetur in toto et tamen ad unum annum ab officio predicti communis relegetur. Et predictorum accusatio non debeat in aliquo obseruari.
null ... ... custodibus ... eligi ... modo.

De extimatoribus et puisoribus eligendis et ipsorum officio.

Item eodem tempore quo eliguntur dicti communis iiii puisores seu extimatores pro dicto communi eligantur quorum duo sint ul numero et duo cives. Qui ad sancta dei euangelia tactis scripturis iurare debeant ipsorum officium facere bene et legaliter sine fraude et extimare in ...

oĩa dãpna fcã ⁊ omissa p quecũq; ĩ quibuscũq;
boĩs tã ꝑlr quã cũ aĩalib; ⁊ ꝑ ꝑtã dãpna not'
ul' bic' dcĩ castri ꝯmputare ad petic͠oe cuiuscũq;
petẽtis ⁊ q; p ꝑtos extimatores fuit extima
tũ ualeat ⁊ tñeat ⁊ plenã obtineat robois fiɱi
tate ⁊ nich' obict ꝑs ĩ ꝯtuĩ ⁊ ꝯ executoī mãdetur
p offitiales dcĩ castri ĩ unũ mñs ꝑꝑ fuit extima
tũ tãq; ueñt ꝯfessiões. ¶ Et n̄ õ ꝑtã extima
tores fuẽnt negligẽtes ad extimãd' dãpnũ
ad qđ ĩuocati fuẽnt uice q̃lib; ꝑsslib; eor ĩ. s.
k. q; p offit' dcĩ castri ĩ ŭsum puenĩd. ¶ Et ꝑtã
extimatores ꝑslib; extimatõr ꝑslib; eor a
qualib; ꝑ quã ducãtur de mñs Junij ⁊ Julij.
iiij. d. ĩ alijs uõ ꝑñb; ij d' tñantur h..

De viij. t'minatorib; eligendis ipsor offitio.

viij. Volum' ⁊ statut' qđ ꝯsiliarij dcĩ cois viij. ter
minatores eligãtur. s. duo ꝑslib; dcĩna.
Qui t'minatores ĩ pñc ipsor offitij iurare debẽat
p offit' dcĩ castri t'minare oẽs ⁊ sigl'as uias
dcĩ cois. b. t'minatões uias ulꝫ rumũ uias
ad ipsor ptinẽtes ⁊ t'minatores ad rumũ uias
ad eor ptinẽtes .. tñant ꝑtã facẽ xv die
bus intrãt' mñs maij uĩ ad octo dies intrãt'
mñs iunij. q; si ꝑtã nõ duxeñt ad effctũ q̃lib;
eor ĩ x s. p offit' dcĩ castri puniãt. ¶ Te
neatur uiarij dcĩ cois una cũ boĩb; succedẽ
tib; ad ꝑtãs uias actand' ⁊ dirigend' ire et
sequi ꝑtos t'minatores ad ꝑtãs uias ac
tandũ ⁊ dirigendũ. ⁊ ꝑtã t'minatores sint ab
oĩ honore uiar absoluti. ⁊ sic p ꝑtos t'mia
tores fuit ffm ꝑtãs uia executõi d'beat ob
suari ⁊ nich' obict ꝑs ĩ ꝯtuũ. ¶ Not' ul' bic'
dcĩ cois tñatur ire ad ꝑtãs uias actandũ ⁊
scꝑ qñ fuit necẽ ad petictõe cuiuslib; uiarij
postulãtis. De iiij. boĩs boĩb; eligendis
sup ꝯcordias faciendis.

x. D Jcim' ⁊ ordĩq. qđ ꝯsiliarij dcĩ cois eligãtur ĩ
iiij. boni boĩes de uniũsitt dcĩ castri. s. unũ
ꝑslib; dcĩna. Qui boni hoĩes sint ⁊ ee d'beãt
sup oĩb; ⁊ sigl'is rixis ⁊ meslcãtĩb; ⁊ oĩb; alijs
offensis p quoscũq; ĩ uniũsitt dcĩ castri comic
tentis ĩ ꝑtãs rixas ul' meslcãtões ucl aliud
offensiu p comictẽtes ad ꝯcordiã pacis faciẽ
puenire. Et pax que ꝑtã nõ duxiñt ad effctũ
ꝑti ꝑtã uolẽtes tenẽt' ꝑ ꝑtos bonos hoĩes
ex ꝑs dcĩ cois adiutoriũ ꝯsiliũ ⁊ fauore ꝑ eor
libito uolũtatis.

De apponitis mictendis ꝑ bicariu; ꝯsi lentib; sup ipsis ⁊ nõ ueniẽtib; ad arẽgaz.

Latũ sit not' ul' bic' dcĩ castri scꝑ facẽ duo xi.
bcĩni congregari ⁊ coaduuari ꝯsiliũ ⁊ arẽgam qñ ꝑ dcõ
coĩ fuit necẽ ⁊ oportunũ cẽquãcũq; nõ ue
neit ad ꝑtãm arẽgaz ul' ꝯsiliũ sicuat fuit p
bay ul' ruptũ dcĩ cois ul' auditũ campanã
scĩ laurẽtij pulsata trib; uicib; s. anq; ꝑtus
not' ul' bic' fecit apponitas ĩ ꝑtã arẽga ul' ꝯ
silio soluat uice qualib; sex dñ. si fuit offit'
penã ĩ casplo ꝯsiliarius ꝯtinẽte. ¶ Dum not'
ul' bic' ꝑs ĩ ꝑtã arẽga ul' ꝯsilio appone ⁊ appi
tas facẽ que ꝑ dcõ coĩ fuẽnt neccẽ facienda.
⁊ qs sup ꝑtis ꝯsulẽt d'beat stare ad dictoĩ
ut ⁊ nõ alib; ⁊ sup ꝯsiliere ⁊ respõdẽ ꝑut de
eã ꝑcessit uolũtate. ⁊ si aliud apposuit ĩ ꝑtã a
rẽga ul' ꝯsilio uice q̃lib; v. s. d. soluẽ tñat.
⁊ qs ꝑtos ꝯsultor ꝑstãut aliq; ĩpedimẽtũ ui
ce qualib; sex dñ soluẽ tñatur.

De pena accipienda offitiali electo ĩ offo ipsz nõ acceptãte.

Q Vicũq; electus fuit ĩ aliq' offo ꝑ dcõ xij.
coĩ debeat ipm acceptare ⁊ si nõ accep
taũt uice q̃lib; x s. d. soluẽ tñat. ⁊ ꝑtõ of
fitio ĩtegre absolut'. et ꝯsiliarij qui eum
elegeñt ꝑlie aliũ offitialẽ eligẽ ⁊ ucare lo
co sui ꝑut d' ipsor ꝑcessit uolũtate.

De camerarijs ⁊ ꝯsiliarijs nõ reaffirmandis ĩ alijs sex mñsib; ĩ aliquo offo.

Q Vicũq; electus ul' ucat' fuit ĩ aliq' offo ... xiij.
... ul' cam'ar' ... ... mñsib; ...
ꝑsẽt eligi ñ ucari ĩ aliq' offo ꝑtõ cois ...
sex mñsib; ⁊ si eligãtur electio nõ ualeat nul
lo mõ. Nota. ¶ Et quicũq; fuit ꝯsiliari...

5v

vel camerarius per sex mensibus pro dicto communi. nullus alius officialis
de domo sua possit eligi nec vocari ullo modo in aliquo
officio pro dicto communi in predictis sex mensibus. **De habentibus bre-
via ad eligendum aliquem officialem.**

xiiii. Quicumque habuerit aliquod breve ad eligendum et vocandum
aliquem officialem pro dicto communi non possit eligere se nec
aliquem de sua domo qui cum eo stet ad unum
panem et unum ignem. et si in aliquo predictis contrafecerit
incurrat quolibet in x lib. den. pro officio dicti castri decernimus
puniendum et predicta sua electio non valeat ullo modo.
Non possit in aliquas baratulari se cum aliquo consulere
de aliquo officiale eligendo sed statim habito breve
debeat eligere et vocare officialem ad quem fuerit
deputatus eligendum. quod si predicta non duxerit adimplendum
incurrat quolibet v sol. den. solvere teneatur. Quicumque
vero predicto baratulatori vel baratulatoribus prestaverit
aliquod impedimentum incurrat quolibet in pena simili puniatur.

Bapiatur. Quod decretum capitulum per bay dicti communis in adunantia ge-
nerali solempniter bapiatur. **De aliquo syndi-
co generali non faciendo nisi ad unam causam tantum et**

xv. Non possit eligi nec vocari **non plus.**
aliquis syndicus generalis pro dicto communi ad aliquas causas.
nisi solummodo pro questione tantum quam predicti comunes habent.
et expedita predicta questione. alius syndicus pro dicto communi si
fuerit necesse eligatur. Nullus vero syndicus pro
dicto communi possit eligi nec vocari ad accipiendum aliquam
pecunie quantitatem pro dicto communi nisi ex voluntate et de
consensu adunantie generalis dicti communis quando processerit volun-
tate. Si vero predictus syndicus eligeretur absque adu-
nantia generali et aliquam pecunie quantitatem mu-
tuo acquisiverit pro dicto communi de suo proprio habeat teneatur
restituere. **De officialibus eligendis xv
diebus intrante mense aprilis et octubris.**

xvi. Item dicimus quod eligantur
consiliarii camerarii et massarii [illegible] xv diebus in-
trante mense aprilis in adunantia generali quorum
officium per sex menses sit tantummodo valiturum. Alii
vero officiales xv diebus intrante mense octubris modo
simili eligantur. Nullus vero ex predictis officiali-
bus possit habere nisi unum officium tantum.
De officialibus committentibus fraudem in eorum officio.

Quicumque officialis commiserit aliquam fraudem in xvii.
eius officio exercendo et de eo per unum testem fidedig-
num vel duos fuerit probatum vel communi fama reprobatum
fuerit incurrat qualibet in x lib. den. pro officio dicti castri
in [illegible] puniendus et in privatione predicti officii. Nul-
lus vero officium in dicto communi nisi ad unum annum possit re-
cipere ullo modo.

De statutariis eligendis.

Item dicimus quod in kalendis mensis aprilis vel ante vel post xviii.
quando adunantie generalis dicti communis videbitur faciendum
eligantur sorte brevium per iiii baratulatores vel iiii
per quos debeant eligi iiii statutarii. Qui in principio ipsorum
officii iurare debeant ad sancta dei evangelia tactis scrip-
turis facere corrigere et ordinare omnia et singula statu-
ta et ordinamenta que pro dicto communi erunt utiliora et inutilia
permictere et ipsa perfecta habere ante electionem officialium
scilicet xv diebus ante intrantem mensem aprilis. et vero iiii ex
predictis iiii statutariis fuerint concordes valeat et
teneat et plenam obtineat roboris firmitatem et
quicquid per predictos statutarios fuerit ordinatum vale-
at et teneat tamquam si firmatum per adunantiam generalem
dicti communis et nichil obici possit in contrarium.

**De salario concedendo officialibus existentibus ad
ponendum salarium bladum eius libram etc.**

Quicumque electus fuerit ad ponendum et distribuendum xix.
salarium dominorum potestatis et capitanei communis predicti et in bladum
eius de bonis dicti communis iii sol. den. habere teneatur. Si vero
fecerit libram et una die perfecerit eorum salarium teneatur
habere. si ab una die supra steterit xii den. teneatur habere.
usque ad tres dies et abinde ultra iii sol. den. habere teneatur.
Si vero consiliarii steterint ad saldandum debitum ra-
tionem reddendum pro quolibet eorum xviii den. teneantur
habere. Quando statutarii steterint ad faciendum statu-
ta pro quolibet eorum de bonis dicti communis teneantur habere.

De consiliariis camerarii bay et custodibus existentibus

Quicumque consiliarius camerarius bay vel custos **ex dictis officiis.**
[illegible] dictorum dicti communis steterit extra iurisdictionem dicti ca- xx.
stri absque licentia potestatis vel bay dicti communis a x diebus ultra
die quolibet quibus quia steterit si eius per unum testem probatum
fuerit vel accusatur iii sol. den. solvere teneatur. Et de pluribus officiis
dicti castri possit exire pro eius libito voluntatis.

redi pelli facere ad restitutionem predictorum dampnorum dex
pensorum de comuni condigna faciendum. quod si predicta non fe
cerit pro qualibet contra predictorum extimatione de comuni in x. s.
den. diam puniendus.

De impedientibus et ingombrantibus terram alienam.

v. Quicumque impediverit seu ingombraverit terram vel aliam
rem alicuius ita quod dampnum inferat domino rei et exinde
per ipsum dominum clamorem suum accusatum fuerit nos. vel bic.
de comuni. post talis nos. vel bic. cuius contrafactum ingombra
tam penam x. s. den. imponere et exigere quod in ad certo dies
cum novitate prediu vel aliud loco sua suo ad statum
pristinum reducere quod si predicta non fecerit die qualibet qua
contumax steterit si quis in domo rei sua fuerit xii. den.
solvere teneatur.

De extrahentibus eminos.

vi. Quicumque extraxerit vel extrahi fecerit seu exterminaverit
aliquem eminum vel eminos inter res suas et sui confines
seu quocumque alio loco inter qualibet pro qualibet extermi
natione et qualibet emino x. s. den. solvere teneatur. et nichilominus
predictos eminos vel eminum remicti faciat et emina
tores suis expensis ad pristinum statum et qualibet vale
at accusare et habeat tertiam partem banni. nos. vel bic. de comuni
preter ignem vel res datas. De accipientibus palos
lingna et alias res alienas.

vii. Quicumque acceperit aliquam rem alienam scilicet palos lin
gna seu quodlibet aliud sine licentia domini rei inter qualibet
diurno v. s. den. solvere teneatur. nocturno x. s. den. et nichilomi
nus rem acceptam restituere teneatur.

De accipientibus aratrum vel iugum alienum.

viii. Quicumque acceperit aratrum vel iugum alterius inter
qualibet v. s. den. pro offitio de comuni puniatur et resti
tuere teneatur totum dampnum quod dominus sustinuerit
ubi inquantum v. s. den. quod suo asserat iuramento.

De scalcantibus gruppas vel murum alterius.

viiii. Quicumque scalcaverit gruppam vel murum alterius inter
qualibet v. s. den. solvere teneatur et nichilominus predictam grup
pam vel murum teneatur reficere suis expensis.

De accendentibus ignem in festo sancte Marie can
delarum et in vigilia sancti Laurentii in capite alieno.

x. Quicumque accenderit ignem in festo sancte Marie can
delarum et in vigilia sancti Laurentii in capite alterius inter
qualibet v. s. den. solvere teneatur et qualibet valeat
accusare et de credentia retineatur et habeat tertiam partem banni. Bapniat.

Quod capsi(?) tertia pars debeat bapniatur.

De euntibus ad locum ubi staret offitiales
ad ipsorum offitium faciendum.

xi. Quicumque iverit ad locum ubi starent offitiales comunis
ad faciendum libram ponendum blavum clusi seu sala
rium potestatis vel capitanei vel quodcumque aliud pro dicto comuni
de qualibet si accusatus fuerit x. s. den. volumus puniendum
si licentiam habuerit ad penam aliquam nullatenus teneatur.

De accipientibus pigni de manibus bay comunis
et defendentibus tenutam vel pignus.

xii. Quicumque acceperit vel accipi fecerit aliquod pignus
alicui bay vel nuptio de comuni seu alicui familiari
nos. vel bic. de comuni quicumque iverit ad pignorandum
vel gravandum aliquem vel aliquos mandato et licentia
predicti nos. vel bic. quicumque in vel eam teneatur solvere
dampnum vel collectam vel quodcumque aliud facere tenetur
comuni de castro et qualibet alii. s. vel non permiserit se pi
gnorari aut clauserit hostium predicto bay vel nup
tio inter qualibet iii. s. den. possit insimul puniri.
Et de hoc stetur et credatur relationi predicti bay vel nup
tii et plena fides adhibeatur et nichil obici possit
contra.

De extrahentibus aquam de suo lecto etc.

xiii. Quicumque extraxerit seu extrahi fecerit aquam de suo cursu
etc. vel impediverit aliquem cursum aque de bat(?) predictam
aquam suum cursum taliter ducere quod alicui suo confini nul
lum possit dampnum prestare et quas ipse talis fecerit inter
qualibet si accusatus fuerit x. s. den. solvere teneatur. et pre
dictam aquam vel cursum in certo dies quos habuerit in
mandatis a nos. vel bic. de comuni ad statum pristinum
reducere omnibus suis sumptibus et expensis. quod si predicta
non fecerit die qualibet qua contumax steterit xii. den.
solvere teneatur et dampnum passo per extimatorem
comunis extimatum debeat emendare. De facientibus
bergone vel magazinum in fossato.

xiiii. Quicumque fecerit aliquem vel magazinum vel eam mictere
de lino vel canapa ad macerandum ante bergone(?) inter

6v

barnat p

de tegulario

de, super usque ad molendinum andreutii brazoli in
de quolibet nomine pene. x. sol. den. solvere teneatur notario vel
vicecomiti dicti comunis possit inquirere de predictis et quilibet possit accusare.
et habeat tertiam partem pene superius nominate. Nota.

Si quis miserit linum vel canapem ad maceriandum a do-
mo Iacopi uti andree sive usque ad bugactum aut
lavaverit pannos a piscaria super vice qualibet in v. sol.
den. pro comuni dicti castri volumus puniendum. Sed licitum
sit unicuique volenti mictere aquam de dicto piscario
per rem suam sine pena. Quod capitulum tempore occidenti per
bay dicti comunis bapniatur.

Bapniatur

de volentibus condicere alicui possessionem quod non retineat per
suam rem.

xv. Quicumque voluerit condicere vel vetare alicui possessionem vel fossatum quod
non retineat per suam rem vel possessionem annuatim aliqua pena
persolvatur primo in addumnantia generali per bay dicti comunis
debeat facere promulgari. quod nulla persona deinceps
possit ire vel retinere per rem talis et qui contra predictis contrafecerit
facto bapnimento vice qualibet si accusatum fuerit a domino rei
quinque sol. den. solvere teneatur et dampnum patienti debeat
emendare. et de hoc usque in quantitate xii den. stetur suo
iuramento. quod bapnimentum in huius scripto in libro comunis
debeat apparere, pro quolibet persona et qualibet bestia

de canibus retinendis ligatis a festo sancte
marie mensis augusti illac etc.

xvi. Quicumque habuerit aliquem canem tam masculum quam feminam
a festo sancte marie mensis augusti usque quo vindemie erunt perfecte
debeat ipsum ligatum retinere ita quod alicui aliquod dampnum
in vineis prestare non possit. et quicumque inventus fuerit et
dissolutus in quacumque loco steterit et accusatum fuerit de die
x. sol. solvere teneatur. de nocte duplum. si non dap-
num dederit vel inventus fuerit in vinea alicuius dummodo
sol. den. solvere teneatur de nocte duplum. et dampnum pa-
tienti debeat emendare. Quod capitulum tempore occidenti per
bay dicti debeat promulgari.

Bapniatur

de vindemiantibus ante festum sancte crucis.

xvii. Quicumque vindemiaverit seu vindemiam fecerit aliquam
suam vineam vel alienam ante festum sancte crucis vice qua-
libet et de qualibet qua collegerit et cetera tamen ultra usque
ad voluntatem consilii in x. sol. den. pro officio dicti castri puniatur.
Quod capitulum tempore occidenti bapniatur.

Bapniatur

de vinum vendentibus minutatim.

xviii. Quod aliquis de iurisdictione dicti castri non possit vendere
seu vendi facere vinum minutatim alicui vel aliquibus personis
nisi primo licentiam a potestate vel vicecomiti dicti comunis habeat et huius
scriptis cum apodissa applicata in ingestre in qua vinum
debet vendi. Qui vero vendentes iurare debeat ad sancta
dei evangelia predictum vinum non vendere seu vendi facere
nisi cum ialis sigillatis sigillo comunis predicti seu vicecomiti dicti
comunis et de non receptando aliquem ludum vel lusores.
Et quicumque in predictis vel aliquo predictorum contrafecerit vice qua-
libet v sol. den. camere comunis solvere teneatur. Qui vero vendiderit
notario vel vicecomiti dicti comunis debeat de bono fideiussore legi-
time satisdare. De vendentibus oleum modo simili de-
beat observari. et quilibet de predictis possit esse accusator et
habeat tertiam partem bapni. notarius vel vicecomes dicti comunis possit de predictis
inquirere palam et secrete pro eius libito voluntatis. Nota.

Item quicumque non solverit datas et collectas cum hominibus
civitatis castri et vendere voluerit vinum in dicto castro vel
iurisdictione minutatim modo simili vendere teneatur.
et si predicta cessaverit facere cum effectu. aliquis de iurisdic-
tione dicti castri non debeat ire, ullo modo vel causa ad bibe-
dum de predicto vino nisi advenientibus aliquem de
dicto vino. et qui in predictis contrafecerit vice qualibet in v.
sol. den. pro officio dicti castri volumus puniendum. et de predictis
vicecomes possit inquirere prout de eius processerit voluntate. Quod
capitulum per bay dicti comunis in principio cuiuslibet officii solempniter
bapniatur.

\+ bapniatur

de vendentibus caseos.

xix. Quicumque vendiderit caseos in dicto castro vel iurisdic-
tione teneatur vendere ad libram iustam. non possit vendere
aliquos caseos serofinas pro formis nisi in caseos pe-
corinas pro castrinos nisi in apportare aliquos caseos
montanas extra districtum dicti castri ad vendendum in
dicto castro vel iurisdictione et qui in predictis vel aliquo predictorum
contrafecerit vice qualibet x sol. den. solvere teneatur. et qui-
libet possit accusare et habeat tertiam partem bapni superius nominati.

de emptoribus aliquid absconse ab aliquo.

xx. Quicumque emerit aliquid absconse et furtive ab aliquo
vel aliqua de familia alterius si accusatus fuerit et eius probatum
tum fuerit cum uno teste vice qualibet x sol. den. solvere te-
neatur.

De habentibus arbores fructiferas cum confinibus.

xxi. Quicumque habuerit olivam vel aliquam aliam arborem fruc-
tiferam vel infructiferam cum suo (aliquo) confine non possit ullo modo
vel eam colligere fructus de predictis arboribus vel aliquam earum sine
precepto suo confine et si contra fecerit vice qualibet v s. den. sol-
vere teneatur si accusatus fuerit a predicto suo confine et
restituat partem omnium fructuum quos collegerit ex ar-
boribus predictis. Si non requisiverit prefatum suum confinem an-
tequam collegerit ad penam aliquam nullatenus teneatur.

De cavantibus et ingombrantibus vias comunis et mic-
tentibus aquam in eas vias.

xxii. Quicumque cavaverit seu ingombraverit vel fossatum
fecerit seu devastaverit quocumque modo vel eam aliquam viam
comunis vel vicinalem et terminos vel miserit aliquam aq-
ualem per suam terram ex quo aquaiale aqua decurrit in a-
liqua via comunis vel vicinali qua de eam terram via deva-
stetur vice qualibet si accusatus fuerit x s. den. solvere
teneatur et predictam viam teneatur reficere ad sensum viarum
suis sumptibus et expensis.

De falsis sacramenta facientibus.

xxiii. Quicumque fecerit aliquod falsum sacramentum et eius proba-
tum fuerit cum uno teste premisso sacramento accusatoris
vice qualibet in x s. den. potestati terre comunis dictam pu-
niendum.

De receptantibus exbanditos comunis Perusii.

xxiiii. Quicumque receptaverit associaverit vel defenderit
aliquem exbanditum pro malleficio comunis (Perusii) vel dederit ei auxi-
lium consilium et favorem nomine pene et vice qualibet qua in pre-
dictis vel aliquo predictorum contrafecerit si accusatus fuerit x s. den.
solvere teneatur. Quod capitulum bapniatur.

De facientibus xpiamengium.

xxv. Quicumque fecerit aliquod xpiamengium in iurisdictione
terre castri non possit ei offerre nisi ceram pluvine si voluerit
et non aliud censum. Et quicumque contrafecerit tam in dando quam in
accipiendo vice qualibet per officiales terre castri in x s. den.
volumus puniendum et nos vel bi... terre comunis possit inquirere
de predictis. Quod capitulum bapniatur.

De cavantibus lignamina in comunantiis comunis et portan-
tibus ad vendendum extra districtum.

Quicumque fecerit vel cavaverit lignamina in comunantiis comunis
xxvi. et portaverit seu deferri fecerit extra iurisdictionem terre castri
ad vendendum solvat vice qualibet et pro qualibet salma
quam in predictis vel aliquo predictorum contrafecerit nomine pene x s.
den. et de predictis officiales terre comunis possit inquirere pro libito
voluntatis. De habentibus alienas arbores
in sua possessione.

Quicumque habuerit aliquam arborem alienam in sua (aliquis) posses- xxvii.
sione non possit predictam arborem incidere vel incidi facere
nec aliquod dampnum eius arbori inferre et si contrafecerit et ac-
cusatus fuerit et eius fuerit probatum vice qualibet x s. den.
solvere teneatur. Nota. Si vero aliquis habuerit aliquam
arborem pendentem super rem alienam debeat elevare
ad pertictam cuicumque dampnum pendentis et si predicta non
fecerit nomine pene v s. den. solvere teneatur. Excep-
tis olivis et ficulneis et quod possit colligere fructus de
ipsis arboribus sine pena.

De turpitudinem facientibus in fontibus
comunis.

Quicumque lavaverit pannos vel aliam turpitudinem xxviii.
fecerit in aliquo fonte vel iuxta ipsum ad x pedibus
... nomine pene et vice qualibet si accusatus fuerit in x s.
den. in iurigium puniendum et officiales possint inquirere de predictis.

De propositis non mictendis pro aliquem de bonis
terre comunis nec offerendis.

Quicumque in arenga vel consilio terre comunis proposuerit vel xxviiii.
dixerit quod de bonis terre comunis tam in pecunia quam in aliis
rebus seu in censenio vel adiutorio faciendo alicui
... vel personis detur vel donetur vice qualibet
in x s. den. potestas terre castri dictam puniendum et tamen
eius non debeat in aliquo observari. Et in adunantia anni
ab omni officio terre comunis cassetur in totum. Et qui super predicta
proposita consuluerit vice qualibet in pena similiter puni-
atur. De comedentibus cum familia dominorum
potestatis et capitanei et iudicis iustitie.

Quicumque comederit cum aliqua familia dominorum pote- xxx
statis et capitanei et iudicis iustitie comunis Perusii nisi in cum
potestate terre castri qui venerit ad dictum castrum vel ad
districtum vel qui dederit eis comedere solvat nomine
pene vice qualibet v s. den. excepto cum potestate qui
ussi doi lonis in proxima consiliariis eligen-
di possit comedere sine pena.

7v

d' accipientib; aliqd d' domo coīs.

xxxi. Quicumq; acceperit aliqd d' domo dc̄i coīs sine licētia bñ incīt q̄lib; x s. d' solue tñatur. in ich'om re accepti restitue tñat. bñ dc̄i coīs pñs īqre dptis.

d' suppelis faciend' d' loūs coīs inbys.

xxxii. Quicumq; apprehendit ul' suppedicam fecit de coīnatys dc̄i coīs īquecumq; loco steterint aut de uijs ul' fontib; eid' coīs incē q̄lib; potest dc̄i cast' dicm̄ pueniens ipsum suspensum p' eū tale' fecit obeat dimicte' z ad p'stinum reducē q' si p'tm̄ nō fecit die q̄lib; qua ptē i mai steterit v s. d' solue tñatur. bñ pñs īqre dptis.

de laboratib; d' tris z coīnatys coīs sine licētia.

xxxiii. Quicumq; laborauit d' tris z coīnatys dc̄i coīs ñ fuerit tnb; ual; bapite z eid' p' syndy dc̄i coīs ꝯcesse incē q̄lib; x s. d' solue tñatur. z p'dat laborantiū z fruct' ex ip'is tris pcipiētes.

de facientib; apparatū mulierib; euntib; ad maritum.

xxxiiii. Quicumq; fecit aliquā apparatum alic' mulieri eunti ad maritū inc̄ incē q̄lib; si facere fuit x s. d' solue tñatur.

d' omittetib; frantē ī capiendo breuia.

xxxv. Quicumq; omisit aliquā frantē qñ iuit ad capiendum breuia incē q̄lib; x s. d' solue tñatur.

d' aliqb; nō debetib; aduocare p' aliquo.

xxxvi. Quicumq; nō soluit datas z collectas cū hoib; eid' castri nō pñs aduocare ñ ꝑcurare aliqd corā offit' dc̄i cast' z si aduocarit ul' ꝑcurauerit nō ualeat ullo mō z qs eū eligerit ul' clamaret q' ꝑ eo aduocaret ul' ꝑcuraret incē q̄lib; v s. d' solue tñatur. nota.

Preterea q' nullus dūmōdo dc̄i castri pñs pro aliquo p' aduocare corā offit' dc̄i castri sine pcib; z mandato cū cet' questio z qs ꝯfecit incē q̄lib; xii d' solue tñatur excepto pr' e filio ul' frē q' pñt sine pena aduocare.

de incidētib; cauatib; z frangētib; ī siluis coīs bapitis.

xxxvii. Quicumq; incisit cauauit fregerit sue quocumq; ah' ad dapnum pñte dederit ī silua coīs posita ī ualle calua sue dsignata & t'minata & quoniob; fossatum a balio res dc̄i coīs. Itē ī silua g'p̄pi pōpi cum costa sua assolaya capi a p'y & ab fossatum ꝑ colle ab uia z ab res coīs castelhoīs. Itē ī silua caluanis usq; plana filicis fen & ab res coīs castelhonis z a pede z capite incē. Itē ī silua g'p' mutorū. & ab coē castelhoīs a pede fossatus. z ab fossatus uallis aup' z a capite coē galeorum. Itē ī silua cicemole & ab coē castelhoīs ab uia de planelhs z ab laboratiū mathei santese z q̄libet eam incē qualib; noīe pene p' offit' dc̄i cast' dicm̄ pueniens z qualib; pñs eē accator z hāt etiā ptēi bapi z s' ꝯcletia tñatur. nota.

Tenant' quicumq; custodes dapnorum dc̄i coīs acca re z ꝯsumptiare unūquemq; dapnū dante tam pñt' quā cū suis aīalib; ī p'tūs siluis z q̄lib; eam z eorum accasis plena fides adhybeatur. z ī ich' ebia pñs ī ōrum statute aliq̄ nō obstante. baptat

Q̄d capli bapitatū.

de nō retinendis ñ ui capris z uno biecho.

xxxviii. Item iō ord. qd' ulla pñs de uniuersitate dc̄i cast' nō pñs īp'tinētijs z districtu dc̄i castri ñ ui capras z unū biechū tm̄ retine z nō plures ui capras z uno biecho retinuerit soluat p' q̄libet capr z biecho z die q̄lib; qua ꝯfecit v s. d' z qualib; pñs eē accator z hāt etiā ptē bapi z s' ꝯcletia tñatur. Itē nūl ul' bñ dc̄i cast' pñs dptis īquirere z q̄sitis facere ꝑ ei libito nō uātatis z dc̄i uni testus sup' qualib; īq'stite sufficiat z plena z legitima ꝑbatio' ioib; hātur. Itē nō parpiendo ex p'tūs capris si fuit masacl' ꝑ duos nūs tm̄ ualeat retinē. Et nō fuit femina ñ duas hic ad festū scē marie mēsis septemb; pñs ī pme retinē. z qs ī p'tūs ul' ah' quo ꝑ'torum ꝯfecit incē q̄lib; ī pena simuli pu niatur. baptat

Q̄d capli bapiat. d' facietib; ling' ī siluis coīs z tebulas faciendo.

xxxix. Quicumq; ī a sit fregerit sue cauauit aliquod gen lignorum ī aliq̄ silua coīs bapita z nō bapi

Rota de dapnis datis [illegible]

ta cum faciendi tebulas nomine pene et vice qualibet
et pro qualibet salma in .v. solidos denariorum possit dicti castri notarius
puniendum. ¶ Et si uero aliquis invenerit aliquem non sol-
uentem datas cum hominibus curie castri ad faciendum lingna
in predictis siluis vice qualibet in pena simili puniatur.

De citatis in iudicio pro criminalibus et non comparentibus.

xl. ¶ Quicumque citatus fuerit per baiulum suum nuntium dicti communis
personaliter uel ad domum sue habitationis duabus uicibus ad
petitionem cuiuscumque petentis uel baiuli dicti castri quacumque
de causa citatus fuerit et non comparuerit in dictis terminis
tam in ciuili quam in criminali habeatur in omnibus pro confesso.

Explicit tertius liber de criminalibus.
Incipit quartus liber de dapnis datis.
Et primo de recipientibus dapnum.

Precipimus dicimus et ordinamus quod quicumque receperit uel sub-
stinuerit aliquod dapnum in quibuscumque suis bonis siue
animalibus a quibuscumque personis quocumque modo uel causa possit
et debeat coram nobis uel baiulo dicti castri querelam uel clamorem
proponere infra duos menses computandos a die dapni dati et
commissi. Et si infra dictos duos menses querelam uel clamorem non
proposuerit extunc ab inde in antea audiri non intelligi possit ullo modo.
Et si nesciuerit predictum dapnum esse factum infra dictos duos [illegible]
menses ex non obstante quod predicti duo menses sint elapsi quod
possit recurrere et recursum habere super predicto dapno et predictam
[illegible] suo affirmat iuramento. Et dapnum extimari fa-
ciat per extimatores communis infra dictos duos menses et si infra
dictum tempus extimatum non fuerit non possit ulterius extimari.
Et si per extimatorem communis extimari non poterit extimetur
per duos bonos homines loco dictorum extimatorum et sic
per eos extimatum fuerit ita debeat obseruari et nichil
obici possit in contrarium. ¶ Et nos uel baiulus dicti communis teneatur ad
petitionem cuiuscumque petentis inquirere et inquisitionem facere de predicto
dapno commisso et repertum culpabilem punire et condep-
nare secundum formam statuti sequentis de dapnis datis.
Et dictum unius testis uel duorum testium super quibus inquisitum est
de dapno dato ualeat et teneatur et nichil obici possit in contrarium.
¶ Quilibet querelam uel clamorem faciens debeat iurare
quod dictam querelam uel clamorem non facit animo calumpnie
uel falsitatis. ¶ Et quilibet dapnum passus usque
in quantitate quinque solidorum denariorum suo iuramento ualeat ex-
timare.

De dapnum dantibus personaliter in vineis.

¶ Quicumque dapnum dederit personaliter in uinea alterius ii.
nomine pene et vice qualibet de die in .v. solidos denariorum possit
dicti castri [illegible] puniendus et de nocte duplum. In orto.
¶ Si dapnum dederit in orto alieno in pena simili pu-
niatur. In pomis et ficubus existentibus in vineis.
¶ Si collegerit poma existentia in uineis uel uine-
a .v. solidos denariorum soluere teneatur. ¶ Si collegerit ficus
alienas eandem penam soluere teneatur. ¶ Si col-
legerit poma de alto de aliis arboribus in quocumque loco
existentibus exceptis in uineis de die .ii. solidos denariorum
de nocte .v. solidos denariorum soluere teneatur. ¶ Si collegerit poma
existentia in terra .xii. denarios soluere teneatur. si steterint infra
ad penam nullatenus teneatur. In siluis et arboribus.
¶ Si dapnum dederit in castagneto uel siluis uel aliis
arboribus tam domesticas quam non domesticas incide-
do torquendo frangendo uel cauando vice qualibet
qua commiserit in predictis uel aliquo predictorum .v. solidos denariorum solue-
re teneatur. ¶ Si collegerit legumina alterius diurno In leguminibus.
duos solidos denariorum vice qualibet soluere teneatur nocturno duplum.
¶ Si dapnum dederit in blado alterius In blado faciendo erbam.
seccando erbam de die vice qualibet .xii. denarios soluere
teneatur de nocte duplum metendo diurno .ii. solidos
denariorum soluere teneatur de nocte duplum. In faciendo frondes.
¶ Si fecerit frondem de uineis uel aliis arboribus uel
frondes sagine siue [illegible] domini rei vice qualibet
de die .iii. solidos denariorum soluere teneatur, de nocte duplum. ¶ Si fecerit frondes
de oppio salice et ulmo .xii. denarios soluere teneatur.
si non fregerit predictas arbores uel aliquam ipsarum in
frondes faciendo .ii. solidos denariorum soluere teneatur.

De pena accipienda confitenti in iuditio.

¶ Quicumque confessus fuerit coram nobis uel baiulo dicti castri iii.
[illegible] dapnum per eum personaliter factum uel cum suis anima-
libus [illegible] concedat seu confiteri possit
[illegible] uel [illegible] cum accusatore uel promotore ad
petitionem alicuius predictus nos uel baiulus debeat tali confiten-
ti penam uel penas que statutis dicti communis dige-
scatur de dapnis datis plenarie continentur et nulla
exceptio obici ualeat in contrarium.

De dapnũ datib; cũ bub; ↄ vacchis, iumẽ͡ts ⁊c̃.

iiij^or. Quicumque dapnũ dederit cũ aliq̃ boue ul' vaccha
ul' miserit i vinea seu clusura vinee alteri' a
(a p̃ilis ultra) aprilis usq; quo vinea eẽt vindimiata p̃ vice q̃lib;
et p̃ quolib; ipso⁊ de die puniat̃ potestati dñi castri
i iiij^or. s. ɜ de nocte i duplo. In aliis ũo t̃pib; p̃
quolib; boue ↄ vaccha de die p̃ vice q̃lib; i .ij. s.
de nocte i duplo. In orto.

Si dapnũ dederit i orto p̃ quolib; boue ↄ vac
cha de die p̃ vice q̃lib; p̃ q̃libet v s. d' soluere
teneatur. p̃ aliis bestiis x s. d' de nocte duplũ. i blado.

Si dapnũ dederit cũ ali̇ i blado nõ spicato lino
canape ↄ legumine ul' aliq̃ ipso⁊ p̃ quolib; boue
ↄ vaccha p̃ vice q̃lib; p̃ quolibet ij s. solue tenat̃
p̃ aliis iiij s. soluat de nocte. in spicato duplũ.

Si dapnũ dapnum dederit i pasquis cultis seu
tomas fossatos ul' muricas p̃ quolib; ipso⁊ i s.
solue tenat̃. In aquo ↄ aliis arborib;

Si dapnũ dedit i aquo ul' aliis arborib; tã
domesticis quã domesticis fructiferis ↄ in
fructiferis p̃ ceu q̃lib; p̃ vice q̃lib; de die ij s.
d' n. de nocte duplũ solue tenat̃. In castagneto

Si dapnũ dedit i castagneto ul' silua ab̃he
bapita p̃ vice qualib; i eadẽ pena puniat̃.

Si dapnũ dedit cũ aliquo In siluis coĩs
boue ul' vaccha i silua g̃ p̃p̃i pepi asso latye
capi ãpu caualliais ↄ silua g̃ppimatoij ul' a
liqua ea⁊ de m̃s mãtii ap̃lis maii ↄ iunii
ul' aliq̃ duo⁊ m̃siũ p̃ vice q̃lib; p̃ quolib; ea⁊ .ij.
s. d'. solue tenatur.

De somariis dapnũ datib; i vineis ⁊c̃.

v. Quicumque dapnum dedit cũ aliq̃ asino ul' asina
i vinea plena alteri' p̃ vice q̃lib; v s. d'. p̃ q̃lib;
eo⁊ solue tenatur. Si i vinea vacua dapnum
dederit p̃ vice q̃lib; ij s. soluat. In orto.

Si dapnum dedit i orto p̃ vice q̃lib; p̃ q̃libet
eo⁊ v s. soluat. In blado lino ⁊c̃.

Si dapnum dedit i blado lino canape ↄ le
gumine ul' aliq̃ ipso⁊ p̃ vice q̃lib; p̃ q̃lib; eo⁊ p̃
i⁊ p̃p̃. ij s. p̃ aliis duplũ solue tenatur. i aquo

Si dapnum dedit i aquo alteri' p̃ q̃lib; eo⁊
p̃ vice qualib; ij s. d'. solue tenatur. In arborib;.

Si dapnũ dedit i aliis arborib; fructiferis
ↄ nõ fructiferis ↄ p̃dis p̃ vice q̃lib; p̃ q̃lib; ij s. solue
tenatur.

De porcis dapnũ datib; i vineis ⁊c̃. vj.

Quicumque dapnũ dedit cũ aliquo porco ul' scrofa i
vinea plena alt' p̃ vice q̃lib; p̃ q̃lib; ipso⁊ v s. sol
uere teneatur. Si i orto i pena simili puniatur.
Si dapnũ dederit de nocte i p̃dictis soluat duplũ.
Si dapnum dedit i blado nõ spicato lino ↄ cana i blado ⁊c̃.
pe ul' aliq̃ eo⁊ p̃ q̃lib; eo⁊ p̃ vice q̃lib; s. j soluat.
In blado spicato ↄ legumine p̃ vice q̃lib; ij s. soluat.
Saluis suellis lactãtib; ad penã nullaten' teneant̃.

Si dapnũ dedit ad glandes ul' alios fructus p̃ vice ad glãdes
qualib; p̃ quolib; eo⁊ ij s. solue tenatur de nocte
duplum.

De pecudib; dapnũ datib; i blado legumine ⁊c̃. vij.

Quicumque dapnũ dedit cũ aliqua macta pecudũ
i blado nõ spicato legumine lino ↄ canape ul' ali
quo ipso⁊ p̃ vice qualib; iij s. solue tenatur. mac
ta itelligatur a duob; supra a duob' i. p̃ qualib;
xij d'. soluat. Si dapnũ dedit i blado spica
to p̃ vice qualib; v s. solue tenatur. In orto i vinea.

Si dapnũ dedit i orto ul' vinea plena ↄ itelli
gatur plena a k̃lis ap̃lis usq; ad festũ sc̃ã angeli
ↄ vindemia p̃ vice q̃lib; iij s. solue tenatur. i aliis
uero t̃pib; xij d'. teneatur soluere.

De capris dapnũ datib; i vineis ortis ↄ a
liis arborib;.

viij. Quicumque dapnũ dedit cũ aliqua capra ul' becho
i vinea orto ul' aliis arborib; tã domesticis quam
domesticis fructiferis ↄ i fructiferis ul' aliq̃ ea⁊
p̃ vice qualib; p̃ q̃lib; ea⁊ v s. solue tenatur. i sepib;

Si dapnũ dedit i sepe alic' p̃ vice q̃libet
p̃ qualib; iiij s. In blado lino ↄ canape ⁊c̃.

Si dapnum dedit i blado nõ spicato lino cana
pe ↄ legumine ul' aliq̃ eo⁊ p̃ vice qualib; p̃ qualib;
capra ↄ becho. ij s. solue tenatur. In blado spica
to v s. solue tenatur. In siluis bapitis.

Si dapnũ dedit i siluis coĩs. v; i silua g̃ p̃p̃i
pepi asso latye capi ampu. caualliais ↄ g̃ppimatoij

tem ul' aliqua ipsorum p quolibet capra i blacto
uice qualibet possint dcti castri uolumus punire.
Et quilibet possit ee accusator i h'eat tertiam pte dapni
res credentia iuratur i [illegible] obici possit [illegible].
Nos ul' bic dcti cois possit inquire ex officio.

De pullis dapnum datibus i uineis blado i orto.

viij. Si quicumque dapnum dedit cum aliqua macta pullorum i blado spicato orto ul' uinea plena ul' aliquo ipsorum p qualibet macta i uice qualibet .iiij. den' solue tenatur. macta itelligatur a duobus supra a duobus .i. p quolibet unum den' soluere tenatur. De ocis dapnum datibus.

x. Si quicumque dapnum dedit cum aliquo ansere i blado legumine orto ul' uinea alterius ul' aliquorum uice qualibet p quolibet ansere .ij. d' solue teneatur. De euntibus i seruitium cois. i de p̄tio hndo. i de non euntibus.

xi. Si quicumque iuit i seruitium dcti cois h'e aduentatam pus ieundo i redeundo a dcta ciuitate .iij. s' den' de bonis dcti cois teneatur h're. Si uero iuit i quecumque aliud locum p dcto coi cum bestiis mittantur ultra supradictum salarium teneatur h're quolibet die qua stetent i p dcto seruitio. Si uero iuit ad castellum [illegible] trosini p̄fictam uillam caltectole ad castiliam filiorum fusci i uillam [illegible] p quolibet istorum locorum qui iuit p dcto coi .xij. d' h're teneatur. Si iuit p dcto coi ad montem ul' [illegible] a monte [illegible] pasolum ad uillam hospitalis fulignani i ad ecclesiam plebanum ul' [illegible] .v. den' teneatur h're. Et quicumque i seruitium dcti cois iuit tenatur infra octo dies [illegible] fuit [illegible] nos ul' bic dcti castri assignare [illegible] seruitium [illegible] dcto coi [illegible] debeat [illegible] possint dcti castri [illegible] nullum salarium a dcto cois p dcto seruitio debeat h're [illegible] i totum. Nota.

Item quicumque preceptum fuit p nos ul' baiulum dcti castri ul' p bay sui [illegible] dcti cois excepte dci bic ul' consiliatores [illegible] ad terminum [illegible] i aliquam [illegible] i non iuit [illegible] ad faciendum aliquod negotium p dcto coi in [illegible] qualibet [illegible] precepto q non iuit ad [illegible] possint dcti castri [illegible] i restituere totum dapnum q [illegible] substinet ratione [illegible]. Item [illegible] baiul. De assignatibus debitum i expensas i coi i de diebus seruitiis dcto coi.

Quicumque assignauit aliquod debitum q tenetur recipere dcto coi debeat i libro scriptas assignare [illegible] qua [illegible] debet recipere tenetur i iurare ad sca dei euangelia q ita sit uerum i non falsum i si [illegible] assignauit non ualeat ullo modo. xij.

Si quis non assignauit aliquod debitum [illegible] Nota.
ul' aliquem assignatum fuisset i non fuisset receptum ul' admissum p officiales ueteros ul' p presentes. [illegible] officiales non possit admicti ul' recipi ullo modo si cedula ul' petitio cassetur i totum. [illegible] officiales [illegible] recipere i admictere uoluerint [illegible] debitum i libro dci cois scribat nos ul' bic dci cois debeat [illegible] publicatione. De forensibus morantibus i pertinentiis dci castri debentibus solue datas i alia seruitia facere cum effectu.

Quicumque habitauit ul' permansit [illegible] dci castri [illegible] soluere datas i collectas i alia seruitia facere [illegible] hospitauit [illegible] dci castri cogatur [illegible] forensis [illegible] ul' [illegible] qualibet uice qualibet [illegible] possint dci castri uolumus punire [illegible] officiales [illegible] non possint [illegible]. xiij.

De pignoribus acceptis p bay cois i recolligendo ipsa .i. xv dies.

9v

xiiij. Quicumque acceptum fuit aliquid uel pignora per bay uel nuntium dicti comunis extra [illegible] dicti comunis quacumque de causa fuisset pignoratus predictum pignus uel est acceptum infra xv dies computandos a die accepti pignoris debeat recolligere et si non recolligerit infra dictum tempus baratur et per dictum comune uendatur et si non sufficeret pro eo quod teneretur debeat adimplere ita quod debito uel baratio et expensis satisfaciat cum effectu et predicto bay uel nuntio qui dictum pignus accepit litem uel questionem circa predicta pignoris possit ulterius mouere et si per aliquem questio uel lix moueretur expensis dicti comunis debeat preservari et defendi ita quod nullum possit recipere impedimentum.

De debito ponendo possibilitatis camerarii et persoluendo infra xx dies.

xv. Item ordinamus quod quicumque ponitur uel distribuitur aliquod debitum inter homines ipsius ciuitatis castri per consiliarios camerarii uel in salarium dominorum potestatis et capitanei comunis publici per positores uel quodcumque aliud debitum ponetur seu perpetuum pro dicto comuni persoluendo secundum pronuntiationem predicti debiti per dictum castri inter homines eiusdem castri quilibet de dicto castro cui distributum predicti debiti contingentem infra xx dies computandos a die pronuntiationis facte camerario dicti comunis [illegible] camerario debeat soluere et solutam habere et quicumque in predictis uel aliquo predictorum contrafecerit et non soluerit cum effectu die qualibet qua contumax steterit [illegible] et quantam predicta soluere tenetur et nichilominus omnia predicta in totum stetur aliquo non obstante.

De salario potestatis et capitanei imponendo per iiij homines.

xvi. Salarium dominorum potestatis capitanei et iudicis iustitie comunis publici a iiij bonis hominibus sorte brevium ipsius ordinatione super uno parlamento eligendis imponatur et sicut per eos positum fuerit ita debeat obseruari dummodo quod dicti positores non possint ponere predicta pro dicto salario eiusdem contingentem. Et ponantur alii iiij positores in predicta arenga existentes eligatur et ponere teneantur predicta pro dicto salario superdictis positoribus [illegible] pronuntiatio predicti salarii legatur in ipsis sedis. Habeant predicti positores pro quolibet eorum xij den. de bonis [illegible] comunis.

De blado [illegible] importando et c.

xvij. Quantacumque bladum [illegible] portari a comuni publici hominibus castro predicta quod in ipsa ordinatione dicti castri iiij boni homines super uno parlamento sorte breuium eligantur qui ad sancta dei euangelia tactis scripturis iurare debeat predictum bladum positum dictis hominibus per predictum comune publicum ponere bene et legaliter sine fraude remotis hodio precio precibus amore uel timore et sicut per eos positum fuerit ita debeat obseruari et nichilominus omnia predicta in totum. Et quantumcumque per consilium uel arengam dicti comunis fuit ordinatum secundum pronuntiationem predicti bladi et in termino statuto quilibet partem predicti bladi sibi positam debeat ad ciuitatem publicam deferre seu deferri facere et hoc intelligatur infra tres menses computandos infra unum mensem et plus non possit in aliquo ampliari. Et quicumque predictam partem predicti bladi sibi contingentem in predicto termino non portauit seu portari fecerit in v s. [illegible] nomine pene pro officio dicti comunis uolumus puniendum et teneatur reficere omnia dampna et expensas que [illegible] dictum comune sustineret a baiulis comunis publici siue a familiaribus dominorum potestatis uel capitanei dicti comunis predicta ratione. Notarius uel nuntius dicti comunis possit inquirere et inquisitionem facere contra omnes et singulos predictos bladum non portantes et dictum unius testis super predicta inquisitione ualeat et teneat. Et [illegible] agere intendenti predictos non portantes ad solutionem predicte pene et dampnorum et expensarum quas uel que dictum comune fecit uel substinuit. Nota.

Predicti [illegible] quantumcumque homines dicti castri tenentur portare bladum in predictis [illegible] semper debeat ire unus notarius de dicto castro in quibus locis in quo predictum bladum datur et scribere [illegible] accipienti dictum bladum totam summam quam portauit per [illegible] et totam summam quam dicti homines ad eandem ciuitatem portauerint et reducere in hiis scriptis. Et teneatur [illegible] dictus notarius si quilibet predictam summam assignauerit [illegible] cum effectu. Possit dictus notarius [illegible] dictorum hominum [illegible] predicto blado sub pena xij den. imponere et ab inobedientibus exigere cum effectu de quo [illegible] sit eius notarii et alia dicti comunis.

In nomine domini amen anno domini millesimo [illegible] vj indictione [illegible] die xij mensis septembris ordinatum factum et reformatum fuit per [illegible] dicti castri quod quicumque [illegible] possessionem et non esset allibrata [illegible] catastro [illegible] infra xv dies [illegible] debeat ipsam possessionem ponere [illegible] [illegible] non ponendo [illegible] aliquo non obstante.

Franciscus [illegible]

De elemosinis dandis fratribus de lopolo.

XVIII. Ad honorem et reverentiam omnipotentis dei et beate gloriose virginis marie matris eius sanctorum et sanctarum dei et ad remissionem peccatorum curie hominum totius dicti castri dicimus firmiter statuentes quod fratres sancti francisci de lopolo teneantur habere quolibet anno in festo omnium sanctorum de bonis dicti comunis .xl. s. d. De hospitali castili.

Custos hospitalis castri [illegible] castilionis [illegible] in die festo [illegible] pro pauperibus egenis quolibet anno xx s. d. De presbitero Saluolo.

Presbiter saluolus rector ecclesie sancti andree quolibet anno in die festo de bonis dicti comunis x s. d.

De pena accipienda non euntibus ad cadaver.

XIX. Quandocumque fuit aliquod cadaver in dicto castro vel iurisdictione unus homo pro qualibet familia de iurisdictione dicti castri teneatur ire ad domum ubi fuit dictum cadaver et ire usque ad ecclesiam et a dicta ecclesia non discedere quousque dictum cadaver fuit sepultum et quicumque in predictis vel aliquo predictorum offenderit solvat qualibet vice [illegible] s. solvere teneatur. Cadaver intelligatur a vii annis supra et non infra. Notarius vel baiulus dicti comunis possit dictam penam exigere cum effectu.

Salvo quod si non audiverit ab alio vel aliis vel nescivit predictum cadaver aut quod non audiverit campanam sancti laurentii vel si non fuit in terra ad penam aliquam minime teneatur. De pena accipienda non euntibus ad cadaver extra districtum.

XX. Item dicimus quod quicumque aliquis ingenia voluerit ire ad aliquod cadaver extra iurisdictionem dicti castri et requisiverit aliquem suum vicinum quod iret cum eo ad predictum cadaver et non vult solvat qualibet vice [illegible] s. d. solvere teneatur et de hoc stetur requisitoris iuramento.

De pena solvenda de bonis ecclesiarum comunis et aliorum laboratorum seu nobilium.

XXI. Item dicimus quod bona ecclesie sancti antonii. Aliorum dominorum [illegible] de massano filiorum domini bartolomei andreutii [illegible] et filiorum guilielmi castrochantur [illegible] dicti comunis prout bona hominum dicti castri [illegible]. Et qui aliquis predictis bonis vel aliqua eorum offenderit solvat illam penam quam de bonis hominum dicti castri solvere tenetur.

De duobus staiis emendis per comune.

XXII. Item dicimus quod de bonis dicti comunis emantur duo staia ferrata et adiustata per dictum comune quorum unum debeat stare ubi nuncius in domo Jacoputii andree. Aliud autem nuncius in domo Johannis radolfi. Et ipse Jacoputius et Johannes teneantur unicuique de iurisdictione dicti castri volenti aliquod mensurare predicta staia prestare. Et non possit dicta staia aliter sine pignore prestare et ad hoc ut dicta staia recipiat bonum signum. Et quicumque non assignaverit bonum signum incurrat qualibet vice v s. d. solvere teneatur. Et dictum statutum de suo debeat emendare. Notarius vel baiulus dicti castri teneatur predicta staia per totum mensem maii eum facere in[illegible] culo [illegible]. De penis accipiendis non de rebus non determinatis in statuto.

XXIII. Quotiescumque dampnum datum fuerit per aliquem vel animalia vel sine quacumque aliud per aliquem inferretur in statuto dicti comunis pena aliqua de predictis non contineatur. Notarius vel baiulus dicti comunis possit incurrere qualibet pro quolibet delicto penam .xii. d. accipere cum effectu statuto aliquo non obstante.

De facula emenda in festivitate sancti laurentii.

XXIIII. Item dicimus quod quilibet de iurisdictione dicti castri habens libram a xx libris supra teneatur emere unam faculam ceream medie libre. Et a xx libris infra usque ad x teneatur emere faculam iiii unciarum quilibet habens libram a x libris infra teneatur emere unam faculam ii unciarum et eas debeat cum dicta facula in vigilia sancti laurentii et de mane in dicto festo ad missam quam faculam teneatur emere a specialibus venditoribus et non possit ipsam facere vel sibi facere et quicumque in predictis vel aliquo predictorum offenderit incurrat qualibet pro offitio dicti castri .v. s. d. Item dicimus pro [illegible] iudicibus [illegible] libere voluntatis. Et [illegible] offitii possit ignorare per liberam voluntatis. Item capituli [illegible] solempniter baptiatur. Baptiat.

Item teneatur dicti comunis semper eum facere de bonis comunis unum cereum cereum iiii libras quem debeat offerri in festivitate sancti laurentii dimissa dicta in dicta ecclesia de mane dicta festivitate. Residuum dicte sacrorum qui debeat ipsam offerre in mane quando corpus domini nostri ihesu christi in dicta ecclesia celebratur.

10v

De vicario dando a potestate comunis Perusii.

xxv. Volumus et statuimus quod si potestas qui aditur per
tempore Perusii hominibus dicti castri dederit aliquem vica-
rium hominibus dicti castri sine voluntate dicti comunis nullum
salarium de bonis dicti comunis debeat habere.

De libra facienda et per quos fieri debeat.

xxvi. Quandocumque libra bonorum dicti castri debet fieri secundum
de brevium extractionem eligantur allibratores qui dictam li-
bram debeant facere. Dummodo quod predicti allibratores
non possint facere eorum libram sed per alios allibrato-
res modo simili eligantur. duo pro prima manu duo pro media
et alii pro minori manu. maior intelligatur a xx libris supra et minor a xx infra.

De rectore ecclesie debente satisdare camerario comunis.

xxvii. Statuimus et ordinamus quod rector ecclesie Sancti Laurentii tenea-
tur camerario dicti comunis de omnibus paramentis et libris dicte
ecclesie legiptime satisdare.

De vendentibus eorum possessiones.

xxviii. Quandocumque vendiderit aliquis suam possessionem alicui ter-
rigene infra certos dies computandos a die vendic-
tionis facte coram vicario dicti castri debeat comparere
ad assignandum predictam venditionem per eum factam.
qui vicarius teneatur incontinenti ad petitionem cuiuscum-
que vendentis elevare predictam possessionem de sum-
ma venditoris et ponere in summa et allibrati-
one emptoris. Et si quis vendiderit alicui forensi aliquid
suam possessionem non possit de sua summa et allibratio-
ne aliquo elevari. Et quod capitulum in principio cuili-
bet officii solempniter bapniatur.

bapniatur.

De pensionando palatium comunis.

xxviiii. Statuimus et ordinamus quod palatium dicti comunis pensionetur
et semper plus offerenti concedatur. Et statuimus quod ex
eo quod percipietur semper computetur in acconcimine pre-
dicti palatii.

De fructibus comunantiarum et pretio
percipiendo solvendo in salarium potestatis et capitanei.

xxx. Statuimus et ordinamus quod pretium quod percipitur de fructibus in
comunantiarum semper solvatur salarium domini nostri potestatis et
capitanei et non in alio modo computetur.

Explicit liber quartus de dampnis datis
et ternis.

Incipit quintus liber de viis et fontibus.
Et primo de superstitibus et mariis et eorum officio.

Volumus et statuimus quod omnes et singuli superstites
et marii omnium viarum et fontium dicti comunis tenean-
tur in vinculo iuramenti revidere bis in anno scilicet semel
de mense maii et semel alia vice mense novembris ubi ad
kalendas mensis omnes et singulas vias et fontes dicti comunis
et vias vicinales existentes in iurisdictione dicti castri.
Et ipsas vias et fontes et qualibet earum actare remo-
vere et murare seu actari removeri et murari fa-
cere ubicumque fuerit necesse et oportunum. et ipsas vias
et fontes terminare vel terminari facere ubi fuerit necesse.
Teneantur predicti superstites et marii predictas vias
et fontes et qualibet earum in bono statu facere conservari.
et ipsas vias et fontes actari removeri et muniri fa-
cere per homines succedentes et ad dictum opus expecta-
tes et predicta abstringatur fieri facere per totum in mense
maii. Et possint ipsi superstites et marii et quilibet
eorum precipere seu precipi facere per quecumque eis placuerit
omnibus et singulis personis ad predictum opus succedentibus dicto
operi interesse ad actandum. et penam v s. d. imponere
seu imponi facere per quem eis placuerit. et dictam penam
ubicumque incontinenti sine aliqua iuris solempnitate ob-
missa accipere et exigere cum effectu et ei relatori ste-
tur et credatur ita quod non intrigat aliqua probatione
et nichil obici possit in contrarium. de qua pena dimidia perve-
niat cuilibet superstiti vel mario et tertia dicti comunis.
Predicti superstites et marii et quilibet eorum teneatur
recipere omnes et supplicationes factas per quecumque in pre-
dictis viis et fontibus vel aliqua earum ad petitionem cuiuscumque
petentis conquerentis de aliquo offendente in predictis et si
quis inventus fuerit culpabilis a predictis superstitibus
vel mariis seu ab aliquo ipsorum offecisse in predictis
teneatur solvere nomine pene vice qualibet v s. d.
et constringatur incontinenti ad restitutionem predicte supplicationis
se faciendam et restituendam. Et si predicti supersti-
tes vel marii seu aliquis ipsorum fuerint negligentes
ad predicta fieri facienda et actandum quam citius vel alium
ipsorum fuerit inventum vice qualibet et quolibet eorum
per vicarium dicti castri in x s. d. vicario puniendo et maxime
si ab aliquo querimonia fieret de predictis viis et fontibus

vel aliqua persona in predictis extiterint negligentes
et omne quod predictus suprastans vel maior seu alia
que persona [illegible] predictorum extiterit et atque
gestum plenam obtineat roboris firmitatem et in
[illegible] ... Predicti vero suprastantes
in iuramento ad sancta dei euangelia prestito secundum formam sta
tuti de cetero comunis tenentur penitus obseruare.

De uia incipienda ab ecclesia sancti laurentii et uadit usque ad domum Jobelli bonegrate.

ii. Dicimus et ordinamus quod uia que incipit ab ecclesia sancti la
urentii et uadit ad domum Jobelli bonegrate acte
tur per homines de fontana podii finiciti, gipsi crucis
et per filios copti, filios sagnini Jobellum micte fi
lios salenii et per homines sancti basilii et mansciti ad sen
sum et uoluntatem Mechi iacopucii, et sit suprastans et
in iuramento ad predictum opus fieri faciendum. Carolus Bonach[i]
[illegible] Jacobi

De uiis et fontibus podii gipsi crucis.

iii. Item omnes uie et fontes que sunt in podio gipsi
crucis, scilicet infra hos confines videlicet a fonte geneprii li
sus filios sagnini [illegible] et uenit a ma[gan]
tollo et a fossato [illegible] uersus domum [illegible]
[illegible] et a uia [illegible] uersus planum eque
usque ad casaglam acte[n]tur per homines gipsi crucis
et campinette ad sensum et uoluntatem Mechus [c]oh
et sit suprastans in iuramento ad predictum opus fieri faciendum.

De fonte geneprii actando.

iiii. Fons geneprii actetur et purgetur per omnes
homines et sit suprastans Petrus Jacopinus ad pre
dictum opus fieri faciendum. Mecus coh

De fonte uallis salceti.

v. Fons uallis salceti actetur et purgetur per homines
succedentes et sit suprastans [Janes mancinelli] ad
predictum opus fieri faciendum. [illegible] nella
coh

De uiis et fontibus podii finiciti et cenuarii.

vi. Item omnes uie et fontes que sunt a casali filiorum
guilielmi uersus cenuarium et a fossato uallis usque
ad bugactum et usque ad [u]mcellum cenuarii actentur
per homines succedentes et podii finiciti ad sensum
Jo[h]annuccii bonegratie

Dinghi cole

De uia que incipit a fonte cubrino illac usque ad podium uasilli.

Via que incipit a fonte cubrino illac usque ad vii.
podium uasilli [illegible] ultra actetur per homines po
dii finiciti podii gipsi crucis et per homines a fonte
geneprii citra ad sensum [illegible] et sit sup
stans in iuramento ad predictum opus fieri faciendum. Johannes [illegible]

De fonte cubrini actando. Dinghus cole

Fons cubrini actetur et purgetur per homines viii.
succedentes et sit suprastans Ranolus magri[ni]
bruniti ad predictum opus fieri faciendum. Dinghus cole

De uia que incipit a plano eque et uadit ad fontem nacce et fibrinum.

Via que incipit a plano eque et uadit ad fontem viiii.
nacce et fibrinum actetur per homines succedentes
ad sensum et uoluntatem [Janis Orpicchole]

De uiis et fontibus uille orgolii et sancti basilii. Nerius pery [illegible]

Item omnes uie et fontes qui sunt a casali filiorum .x.
guilielmi uersus orgolium usque ad loyum et a fossato rip
pitrosi [illegible] usque uallis petrosoli et omnes
uie camignoli et orgoli actentur per homines orgo
lii et sancti basilii [illegible] succedentes ad sensum et uo
luntatem [illegible] Renty pan[e]

De uia et fonte sancti fontis Jobboli.

Via que incipit in sancto basilio et uenit ad fontem xi.
Jobboli et predictus fons actetur per succedentes
et sit suprastans [illegible] ad predictum opus fieri
faciendum. Nerius coh

De uia incipienda a domo Mechi cagnuttii et uadit ad campum doian.

Via que incipit a domo Mechi cagnutii et ue xii.
nit usque ad [illegible] actetur per homines uille
orgolii usque ad domum [illegible] a domo [illegible]
sup usque ad [illegible] per uengnam [illegible]
[illegible] [illegible] iouellum stabilis et [illegible]
no usque ad campum doian [illegible]
actetur ad sensum et uoluntatem [illegible] Forolus [illegible]

De uia fineti actanda.

Via pilli que incipit a domo filiorum [illegible] usque xiii.
ad [illegible] per homines fineti et filios copti
excepto [illegible] ad sensum [illegible] Renty cole

De viis et fontibus Sancti Fancti et fontane a molendino vadi usque ad gabbianas et Fratrepollas.

xiiii. Quod vie et fontes qui sunt in Sancto Fancto et in fontana scilicet a molendino vadi usque ad gabbianam et inde ad Fratrepollam et a casale usque ad nuvium et via Guegnole que incipit a molendino vadi et vadit usque ad domum Robberti actentur per filios Coppi filios Stangni Albertinum Iacopi Angli de Bilcolis et Robbam et alios succedentes ad sensum et voluntatem Augustini Stagni et a domo Robberti usque ad gabbianas actentur per homines Sancti Fancti filios Coppi Albertinum et Angli et (…).

De via et fonte Bugacti.

xv. Fons et via Bugacti actentur per succedentes et sit superstans Infangatus ad predictum opus faciendum, et vena que est iuxta dictum fontem debeat mitti in predicto fonte ad sensum superstantis, scilicet per homines de fontana et Bengnam et ceteros homines a domo Gratiani Uegne et filios Coppi.

De viis et fontibus podii nemoli Rivum, Manseti et Gruppi.

xvi. Quod omnes vie et fontes qui sunt in podio nemoli in podio Rivum Manseti et Gruppi scilicet a fossato Schinoni et a domo Sancti domini Bartolomei et a Castiliani omnitis usque ad terram Iohelli Iuncte de Tegulario et via que vadit de Mezo actentur per homines et dictorum confinium existentes et per quos succedunt ad sensum et voluntatem Benius magistri Iacobi et sit superstans ad predictum opus faciendum.

Vannutius Martini

De fonte novo in pede campi filiorum Ordutii.

xvii. Fons novus qui est in pede campi filiorum Ordutii actentur et mutentur per succedentes et sit superstans de ipsa contrata Iohellus Iuncte faciendum.

De via Paceptiis.

xviii. Via que vadit per podium Paceptii usque ad Fanctam et usque ad pontone Petri Iacopucti actentur per homines de Paceptiis ad sensum Mochi Fontis.

Bartolinus Iacobi

De viis et fontibus citre collis et quieti et a castro inferiori.

xix. Via citre cum omnibus viis et fontibus de colle et Maquieti et a castro inferiori actentur per homines Paceptii Gruppilause filios Spinus ad sensum et voluntatem Iohannutii Andreolis

De fonte Paceptii actando.

xx. Fons de Paceptiis actentur per succedentes et sit Iohannutii Andreolis et Mechus Fontis de ipsa contrata faciendo superstites.

De via Gruppilause.

xxi. Via que incipit a domibus filiorum Brunuti et vadit per podium Gruppilause et vadit usque ad molendinum communis actentur per succedentes ad sensum Iohannutii Bute.

De via que vadit ad Fratrepollam.

xxii. Via que incipit a domo filiorum magistri Ormanni et vadit usque ad Fratrepollam actentur per succedentes ad sensum Nuti Aldrovandutii.

De via que vadit ad Comunantias.

xxiii. Quod vie et fontes qui sunt ab ecclesia Sancti Laurentii usque ad Comunantias actentur per homines de Renapo de Paceptiis Gruppolausa Mansetis et Iemolo ad sensum Benius Nicolai.

De viis et fontibus montis Aluini.

xxiiii. Quod vie et fontes qui sunt a domo Boni Bungese usque ad planum collis et per totum montem Aluinum a domo Lembi Guadutii et usque ad Ayolas et Cavallare actentur per homines de monte Aluino scilicet a domo predicti Lembi superstans ad sensum et voluntatem.

Andreas

De viis et fontibus montis Saluini.

xxv. Quod vie et fontes qui incipiunt a Renayo et vadunt ad planum iuxta domos filiorum Pepi actentur per homines succedentes a domo Lembi Guadutii infra et per ipsum Lembum ad sensum Guidonis Pepi.

Petrus

De viis et fontibus Cuntelle.

xxvj. Quod vie et fontes qui sunt in cauitellis .s. a muro
ro vitalis usque ad casale pape et a domo de
Emanuis usque ad cauitellas cum via lauator
actentur per homines de cauitellis ad sensum
[illegible] de quo opere sint superstantes.

De viis et fontibus indigentibus supprehen
sis.

xxvij. Siquis fons vel via indiguerit aliqua suppre
hensa pro aliquo melioramento faciendo in ipso
tunc ipsi fonti vel vie. ille qui habuit suam posses
sionem iuxta predictum fontem vel viam teneatur dare de
predicta sua possessione tantam terram que sufficiat dicto
fonti vel vie actando ad extimationem extima
torum dicti communis et eius de bonis dicti communis integre sa
tisfaciatur statuto aliquo non obstante.

De petentibus ambasciatores communis.

xxviij. Quicumque petierit ambasciatores communis dicti
castri extra suos offeratur expensis.

Et ego Franciscus Iohelli de Calbhone filius ... imperiali auctoritate notarius et nunc no
tarius publicus predicti communis ad predicta statuta et ordinamenta conscribenda predictis omnibus inter
fui et prout supra legitur et prout de supradictorum statutariorum processit voluntate ita scripsi et
publicavi. Et non predicta omnia statuta et ordinamenta in publica arenga dicti castri ad sonum
campane et requisitione baiulorum dicti communis de mandato et licentia mihi Francisco notario ibidem dicti communis in
palatio eiusdem communis more solito convocati legi et vulgarizavi. Sub anno domini millesimo cccxvij,
Indictione prima tempore domini Johannis pape xxij. die prima mensis maij.

Signum mei Francisci notarii

In nomine domini amen. Hec sunt statuta et ordinamenta
communis et hominum castri Galcor(um) eiusque districtus,
facta composita atque ordinata per discretos viros Nivum
Benvenuti not(arium), Mecchum Iacopitti, Johutium Andree
omnes et Marinum Salerni et quemlibet eorum statutarios e-
lectos et vocatos sorte brevium in publica contione hominum dicti
castri, secundum formam statuti communis dicti castri. Et scripta per me
Bartolomeum Vannis notarium de castro Plagarii et nunc notarium
et offitialem communis dicti castri Galcorum.

In primis ad honorem et reverentiam omnipotentis dei et gloriosissime
virginis Marie eius matris et beatorum apostolorum Petri et Pauli
beatorumque gloriosorum martirum Laurentii et Herculani et beate Ecclesie
Romane. Et ad honorem et reverentiam communis et populi Perusii.
Et ad honorem magnitudinis et status communis castri
Galcorum eiusque districtus et pertinentiarum. Nos quidem
Nivus, Mecchus, Johutius et Marinus statutarii
castri dicti nostri communi et concordia voluntate dicimus et ordinamus quod
ista statuta et ordinamenta valeant et teneant et
observatum sit ab istis kalendis mensis novembris proxime elapsi
usque ad alias kalendas mensis novembris proxime venturi, et
executioni mandentur per notarium sindicum vicecomitem et ceteros offitiales
communis dicti castri. Facta sub annis domini MCCCXXVIIII
indictione VII tempore domini Iohannis pape XXII die VIIII mensis novembris.

Item dicimus statuimus et ordinamus quod notarius consul sindicus
vicecomes communis dicti castri non possit nec debeat aliquem nostre
iurisdictionis aliquam penam imponere ultra usque in illam quantitatem
quam aliquis solvere debet communi aut cuicumque persone,
statuto vel ordinamento aliquo non obstante.

Item volumus firmiter statuentes quod notarius sindicus vicecomes communis dicti
castri teneatur et debeat dare facere et exhibere copiam statutorum
et acta facta sive facienda in curia dicti communis ad petitionem
et voluntatem cuiusque petentis, videlicet cui expectat co-
piam habere. Et habeat et habere debeat dictus sindicus vicecomes pro suo
labore IIII denarios pro quolibet solido et IIII denarios pro qualibet
pro quolibet tenuta alicui conferenda et IIII denarios pro quolibet
intagimento et IIII denarios pro quolibet bannimento facto ad petitionem
cuiusque et pro qualibet relatione IIII denarios et pro-
habeat et habere debeat omnes et singulos damnos.

Item dicimus et ordinamus quod notarius sindicus vicecomes communis dicti castri
teneatur et debeat exigere et excussa habere omnia
et singula banna et condempnationes facta et facienda de
omnibus requisitionibus adunantiarum et mortuorum infra
XV dies in absentia sua esset, quod si non
fecerit non possint ulterius dicte condempnationes execu-
tioni mandari per aliquem offitialem.

Item dicimus statuimus ordinamus et volumus observari quod
nulla persona de nostro castro eiusque districtu et pertinentiarum
audeat vel presumat laborare nec aliquid laborerium
facere in festivitatibus inscriptis, videlicet in nativitate
domini nostri Ihesu Christi, in pascate Pentecostes et in pasca
resurrectionis domini nostri, nec in festo omnium
sanctorum nec in diebus dominicis nec in festivitatibus
duodecim apostolorum nec in festivitatibus virginis
gloriose matris Marie nec in festivitatibus gloriosorum
martirum Laurentii et Herculani, et si quis contrafecerit
solvat et solvere debeat nomine pene et banni X solidos
camerario dicti communis. Et de predictis omnibus quilibet
possit accusare et habeat etiam partem banni et
credatur et stetur sacramento accusatoris et teneatur
et credatur notarius sindicus vicecomes dicti communis possit de pre-
dictis inquirere et inquisitionem facere pro ut de sua
processerit voluntate. Et dictum unius testis sufficiat
super quolibet inquisitione et nichil possit obbiciat
in contrarium. Salvo tamen quod quilibet possit facere herbam
pro suis animalibus et ire et redire ad molendina
et apportare bladum tempore estivo ab eorum
areis et ad penam aliquam nullatenus teneantur.

De violis

Item dicimus et ordinamus quod quicumque de nostro castro et de dis-
trictu sconiuraverit aut votum fecerit per corpus vel
ad corpus per sanguinem vel ad sanguinem per viscera
vel ad viscera dei et virginis Marie aut aliquorum
sanctorum et sanctarum dei aut maledixerit deum aut aliquem

13r

lantum vel summa dei soluat et soluere debeat nomine pene et banni camerario dicti comunis duo s. d. Custodes dicti comunis possint et debeant accusare et sine aliquo teste et habeant etiam potestatem banni. Et si quis predicta fecerit coram consule notario sive vicario habeatur pro confesso et notarius teneatur et possit de pena tollere et nichil possit obbici in contrarium.

Item dicimus et ordinamus quod quicumque de nostro castro et eius districtu consuluerit adiuvaverit vel reformaverit sive augumentaverit aut aliquod impendimentum prestaverit vel auxilium aut favorem alicui contra pro aliquo vel aliquibus ludentibus ad ludum taxillorum vetitum per formam statuti comunis dicti castri puniatur et puniri debeat nomine pene x s. d. que pena accipiatur et accipi possit sine aliqua iuris sollempnitate et nichil possit obbici in contrarium.

Item dicimus et ordinamus quod quicumque de nostro castro et eius districtu dixerit alicui per iniuriose tu mentiris et accusatus fuerit et probatum fuerit per unum testem fidedignum soluat et soluere debeat nomine pene et banni camerario dicti comunis v. s. d. Et si predicta dixerit coram notario sive vicario dicti castri non egeat alia probatione et dictam penam notarius de auferat sine aliqua alia iuris sollempnitate.

Item dicimus statuimus et ordinamus quod quicumque de nostro castro et eius districtu iverit seu steterit in taberna alicuius nostre iurisdictionis et habuerit aliquid dare tabernario hospiti seu alicui macellatori aliquam pecunie quantitatem de pane vino et carnibus et de domo recesserit sine consensu licentia vel voluntate tabernarii hospitis vel macellatoris non accordando non satisfaciendo aut non solvendo et accusatus vel denuptiatus fuerit a tabernario hospite aut macellatore soluat et soluere debeat nomine pene v. s. d. et credatur et stetur sacramento accusatoris.

Item dicimus et ordinamus quod consiliarii comunis dicti castri teneantur in titulo [illegible] facere de bonis dicti comunis uno quantitate olei de ramo ulive mense comunis [illegible] et sint sigillata sigillo comunis [illegible] et predicta assignatur fieri facere per totum mensem decembris. quod si non fecerint notarius sive vicarius teneatur et possit eidem consiliariis et cuilibet eorum accipere nomine pene pro quolibet eorum x s. d. Volumus tamen quod dicte mense teneantur et consuetudinem per massarium retinentes stantia comunis videlicet unam dictarum mensarum ultra [illegible] et aliam citra [illegible]. Que mense teneantur bene et sollicite custodire et semper quandocumque per dictum comune petite essent assignare et si qua dictarum mensarum perderet de ipsorum bonis teneantur emendare.

Item volumus firmiter statuentes quod nullus de nostro castro et eius districtu qui non habuit ultra xiiii annos possit se assignare ad aliquas requisitiones mortuorum. et si se assignaverit non valeat ullo modo.

De non soluendo femina [illegible]

Item dicimus et ordinamus quod omnes et singuli de nostro castro et districtu teneantur apponere et dare seu dari facere presbitero ecclesie sancti laurentii in ecclesia sancti laurentii omnes et singulas decimas secundum laudabilem consuetudinem et si quis contrafecerit de non dando hic ad festum sancte [illegible] et si quis non apponendo dictam decimam ut dictum est soluat et soluere compellatur nomine pene et banni camerario comunis v. s. d. si accusatus fuerit a plebano et nichilominus teneatur dictam apponere et quolibet die quo contumax steterit soluat nomine pene xii d. et credatur et stetur simpliciter verbo plebani ecclesie.

quod non soluit femina

Item volumus firmiter ordinantes quod si quod capitulum statutum vel ordinamentum esset aut inveniretur scriptum in presenti volumine huius statuti contra formam statutorum vel ordinamentorum comunis et populi [illegible] quod ex nunc prout ex tunc sit et esse debeat cassum cancellatum irritum et nullius valoris et statuto vel ordinamento aliquo non obstante.

13v

Et ego Bartholomeus [illegible] de castro [illegible] notarius et nunc notarius iudex et officialis comunis castri
Galcheri ad predicta statuta et ordinamenta facienda [illegible] imperiali auctoritate notarius et iudex ordinarius
predictis omnibus interfui et ut super legitur de mandato licentia et voluntate supradictorum statutariorum
scripsi et singno meo nomine publicavi:

Singnum meum Bartholomei notarii supradicti.

In nomine domini amen. Anno eiusdem millesimo trecentesimo [illegible] indictione xii tempore domini Clementis pape sexti die
[illegible] mensis aprilis. Hec sunt ordinamenta comunis hominum et universitatis castri Galcheri facta ordinata
[illegible] per discretos viros [illegible] Petrum civitati magistrum Dominicum Jacobutii [illegible] magistri Jacobi et [illegible]
[illegible] bonos homines electos et [illegible] a comuni [illegible] secundum tenorem reformationis hominum dicti castri
facta per me Franciscum notarium infrascriptum ad infrascripta scribendum.

In primis quidem supradicti boni homines voluerunt et deliberaverunt et statuerunt quod nullus forensis [illegible]
vel [illegible] firmat ullo modo vel [illegible] dampnum dare seu dampnum facere cum aliqua capra vel bruccho in aliqua silva
comunis hominum dicti castri [illegible] vice qualibet pro qualibet capra et bruccho [illegible] solvere [illegible]
[illegible] silva dicti comunis vice qualibet x soldos solvere teneatur. Et
[illegible] dicti comunis teneatur [illegible] iiii bonorum hominum vel duorum [illegible] semper [illegible] necesse
fuerit [illegible] iiii bonis hominibus vel duobus [illegible] dicti comunis [illegible] custodia facienda [illegible]
silvas [illegible] silvas [illegible] custodia facienda quot homines necessarii fuerint
[illegible] placebit [illegible] fuit [illegible] iiii bonorum hominum vel
[illegible] et pro quolibet [illegible] sibi facto [illegible] solvere teneatur. Et [illegible]
[illegible] dicto castro et districtu [illegible] invenit aliquam capram vel brucchum dampnum dare in silvis
[illegible] comunis [illegible] et assignare [illegible] bonis hominibus [illegible] dicti castri [illegible]
[illegible] pena [illegible]

Item voluerunt et deliberaverunt quod nulla persona dicto castro et districtu [illegible] non debeat retinere vel custodire
[illegible] aliquam capram vel brucchum [illegible] non solventis datas et collectas cum hominibus dicti castri et [illegible]
[illegible] qualibet capra et bruccho [illegible] solvere teneatur et [illegible] ad quatuor dies mensis maii
[illegible] ad retinendum [illegible] capras et bruccos de [illegible] dicti comunis teneatur [illegible]
[illegible] facere [illegible] faciendo

Item voluerunt et [illegible] ut dicte silve [illegible] custodiatur et [illegible] statu [illegible] hominibus dicti
castri quod eligantur certi custodes de hominibus dicti castri [illegible] dicti comunis qui custodes [illegible]
silvas [illegible] in ipsis silvis vel aliqua [illegible] accusare et [illegible]
[illegible] pena [illegible] qui ipsos accusatos invenerint in [illegible].

Et ego Franciscus Johannis de [illegible] filius [illegible] imperiali auctoritate notarius et nunc notarius [illegible] castri
[illegible] et voluntate [illegible] iiii bonorum hominum ita scripsi et publicavi.

Singnum mei Francisci notarii supradicti.

In nomine domini amen anno domini a nativitate millesimo ccccvi die ij mensis febr.
Congregata coadunata et convocata prima generali aduna-
ntia vel consilio hominum et universitatis castri Gayoli(?) [illegible] ut est
publice ad requisitionem bannis [illegible] in domo comunis dicti castri
in qua adunatia interfuerunt plusquam due partes hominum dicti castri qui
in [illegible] debent dicte adunatie secundum formam statuti [illegible] dicti
dicti comunis in qua adunantia proposui Ego Stefanus Petruccioli
vicarius dicti castri de mandato consiliariorum infrascriptas propositas propositiones

Et primo cum sit tempus eligendi novum vicarium

Secundo quod in catasto comunis dicti castri sunt certa bona et possessiones alibi
que non sunt nec pertinet ad dictum comune
placeat super hiis providere consulere

Agustinus [illegible] unus ex hominibus in dicta adunatia existentibus surgens
pedibus suo intentione consulendo super dictis propositis et pre-
dentibus qui agustinus dixit et consuluit quod consiliarii et officiales presentes
eligant vicarium novum per semestri [illegible] prout solito et sa-
lario modo consueto Et quod presentes officiales relectionarii presentes
et futuri non debeant reclamare nec refirmare in offitium
aliquem vicarium vel officialem [illegible] quod quicumque vicarius qui steterit sex mensibus
non possit stare per alios sex mensibus Et si dicti officiales vel electio-
narii refirmaret vel reclamarent aliquem vicarium quod dicti tales
refirmantes teneantur solvere salarium premissum tali refirma-
to de eorum propria pecunia et dicta electio non valeat aliquo modo
Item super secunda proposita que incipit Secundo quod in catasto comunis etc.
Dixit et consuluit quod consiliarii dicti comunis debeant eligere et elegat
quattuor homines [illegible] qui quattuor homines
una cum consiliariis dicti comunis debeant revidere catastrum dicti comunis
et possessiones [illegible] existentes et alia catasta hominum dicti castri
et habeant [illegible] faciendi remittere et solvere cui debentur
aliquid remittere [illegible] pro comuni [illegible]
comune dicti castri

In reformatione [illegible] partito [illegible] hominibus in dicta
adunatia existentibus quod cuicumque videtur et placet consilium dicti
Agustini consultoris sit una pars [illegible] fabas
in bussola alba del si. Cuicumque non placet sit alia pars
et [illegible] fabas [illegible] in bussola rubea del no. Fuerunt
in bussola alba del si xij fabe. Et in bussola rubea
fuerunt ij fabe del no [illegible] reformatum fuit
[illegible] dicti Agustini

Stefanus [illegible] vicarius dicti [illegible]

14r

In nomine domini amen anno domini millesimo iiij vij indictione
die iiij mensis aprilis ordinatum et reformatum fuit per
[illegible] et generalem adunatam [illegible] hominum castri galterii et [illegible]
[illegible] quod nullus audeat [illegible] audeat nec presumat ludere
in castro galterii [illegible] ad aliquem ludum et maxime ad ludum [illegible]
et [illegible] in quo ludo aliquid vincatur aut [illegible]
[illegible] pena et [illegible] loquentes de [illegible] ludo [illegible] ne [illegible]
[illegible] aliquod aliud [illegible] statuta loquentes de ludo [illegible] sit [illegible]
confirmato et quod quilibet possit accusare contrafacientes et teneat
credentia et habeat medietatem [illegible] banni.

In nomine domini amen anno domini millesimo cccc viij indictione
prima et die xvij mensis aprilis

Ad honorem et reverentiam omnipotentis dei et gloriose
virginis Marie reformatum et obtentum fuit per homines castri
galterii et [illegible] per totam adunatiam dictorum
castrorum quod nemo audeat vel presumat laborare
in die sabbati post vesperas vel post pulsationem
[illegible] ad penam pro quolibet contrafaciente v. soldorum
et quilibet possit eum [illegible] accusare et habeat tertiam partem pene

Item ad conservationem unionem et concordiam inter homines
dictorum castrorum reformaverunt et reformatum fuit predicta
[illegible] die iiij mensis junii quod in omni lite et questione
vertente [illegible] seu vertitura [illegible] inter dictos homines tam de
[illegible] omnibus bonis et rebus dictorum omnium quod de omni lite
et questione vertente terminatur per consiliarios dictorum castrorum
[illegible] habeat terminare et [illegible] in omni lite et questione tam
de terminis [illegible] sit omnes petentes [illegible] aliis litibus et
questionibus et omne [illegible] et totum quod decisum et determinatum
fuit per dictos terminantes sive per duos homines vocatos a partibus
[illegible] sit [illegible] et firmum ad penam et sub pena partes
non observantes decem librarum denariorum cuius pene tertia pars sit [illegible]

15r

tertia victuali z ct patib obsuatis sy p eius fuerit
Repetat officiali Et aliquis contessit z nollet
solue dca pen p libz cosiliay faciat propue adunatia
sub pen ds ß qui no venivet dre adunate et omes heres
debeat ire domi illiu nolet solue pen z gravare ipm itol
p omino solvat dcam pen Et qui eet electi a patibz
z nollet acceptare solvat ds ß noie pen

Ego Nerius Ser. paroli de prusio pub notar
nunc vice dcor castror ... tot adunatie hec scripsi
z ad fidem me subscripsi

Itm reformaverunt die viij mensis July sup indict quod nullus
de dco castro vl eius districtus sive habitas audeat vl
psumat acceptare neqz receptare aliques exbannitos cois
prusij et qui ipm seu ipos receptaret et coe p dca receptatione
reciperet aliqd dapnum p ex nunc prout est tunc bona ipius seu
ipos receptantis vadat p dco dapno ad coe et ita fuit obtentum
z reformatum z missum ad bussolas z fabas, fuerunt L viij fabas de L sic

/// Itm ordinaverunt et reformaverunt quod nemo de dco castro sive
ville Cappolisthicti vl i eor pertinetys o habitatus qui audeat
vl psumat p[illegible] ingnem in territorio castri i ville
p dcos z et qui i mictet sine expssa licentia cosiliarior expistor
i officio solvat noie pene quinqz libz dy cuius pene
medietas sit cois i alia victuali et custod et sy esset
forens ex districtu dcor castri et ville vindicet qui illo tunc
erit sciat sy vult solue pen et gted i dca reformat [illegible]
sy recusaret solue dcam pen p dcm vindicem prusij post et emendet
dannu z ita i telligat cuicuqz fuisset datu dapn [illegible]
Itm Reformaverunt quod omnis homo qui accipet de terreno
cois debeat ipm laborasse totu et sy no laboraret
id qd accipet totu comune possit extimare dapn suum
et ita extitit ordinat z reformat p totu generales adunatia
et sy quis cavaret cantone ubi laboraret sit suum additum
fuit qd Consiliary vocet duo massay qui habeat dare terreni
cois ita qd tren laboret, ita itelligat hi illo de Cappolisthicto

15v

Die xiiij^or mensis ottubris millesimo iiii^c viij

Ordinatum et refirmatum fuit per homines castri Gilthoy et
suppositum [?] nec discordantes quod cum pater Cecoli Cicchy
et filii dicant velle facere dictum fabrum in dicto castro Gilthoy et non habet domum
aptam ad artem dictam exercendum quod ex parte totius comunis consiliarii qui tunc
sunt in offitio vocent duos massarios qui habeant providere et procurare de una
domo et si non esset perfectum quod aptetur expensis comunis et si opportet facere quod
dicti duo massarii habeant debitum facere de novo et habeat debitum
necessariam dictam domum in veniendo acattare et facere prout tota adunatia
et ipsam domum debeat prestare et prestent supradicto magistro filio Cecoli
quousque fecerit artem in dicto castro et deinde remaneat cui possit et velit
facere artem in dicto castro et hec extitit reformatio etc.

Massarii electi ad providendum de dicta domo

- Paolutium Mecchy -

- Magistrum Angelum Andree

Die xviij mensis Novembris sub voce arengo

Item et deliberatum fuit per pluram et generalem adunantiam
comunis hominum et universitatis castri Gayoli et ville Tripoleschi
in domo comunis dicti castri et ville ad sonum nole baptimentum
et requisitum Cecchy Cili dudum publici bandi comunis dicti castri et
ville et de licentia et voluntate consiliariorum et non minus massarii
ville dicti castri et ville in qua quidem adunantia interfuerunt
plures quam per tertiam hominum dicti castri et ville debentes in dicta
interesse cum quidem homines in dicta adunantia existentes
cum concordia et voluntate deliberaverunt et fecerunt quod nullus
de dicto castro et villa possit nec debeat neque audeat facere dapnum
in bonis [?] ville sive bonum cultum et incultum
per se vel alium seu alios illum [?] seu bonum cultum et incultum
arbores et non arbores quocumque dicta et siquis contrafecerit
puniatur per vicarium dicti castri et ville in [?] solidis denariorum [?]
dicta dapnum non sit invalida

Item fecerunt et ordinaverunt quod siquis dapnum dederit cum
aliqua bestia grossa in vineis ortulis seu arboribus domesticis
puniatur per vicarium dicti castri et ville in v solidis denariorum et quilibet possit accusare de suo dapno cum uno teste fide digno	Rubrica [?] bestie

In nomine domini nostri. Anno domini millesimo iiij^c xx. Indictione viij^a.
et die tertia mensis Februarii

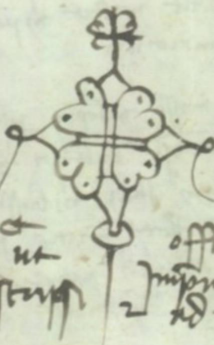
Statuerunt ordinaverunt et deliberaverunt in publica et generali
adunantia supradicti homines castri Gayrore et Freppolo
scilicet quod in futurum fiant quatuor consiliarii videlicet
tres de dicto castro Gayrore et unus de dicto castro Freppolo
scilicet qui habeant arbitrium ut supra in primis statuti continetur
Qui consiliarii ~~[illegible]~~ nullo modo possit nec debeat comedere
nec bibere ad expensas communis et si quo modo invenirentur
ipsos vel aliquem ipsorum facientes puniatur per vicarium
dicti castri qui pro tempore erit de facto in xx s. et nichilominus
cogatur satisfacere ad solvendum dictas expensas de
sua propria pecunia. Et si vicarius qui pro tempore erit erit
negligens ad exactionem predictam de suo salario solvere
teneatur aliquo statuto non facto obstante

Item statuerunt ordinaverunt et deliberaverunt
dicti castri sit pro consiliis debeat et [illegible] quod Cum pro statu
[illegible] et pro comuna dicti communis [illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible] de
voluntate de [illegible] et cetera. Et quod in futurum dicti consiliarii quod statuerint
erunt ullo modo debeat [illegible] ad pecuniam [illegible] consiliarii qui propter
[illegible] fuerint imponendos [illegible] ipsorum puniantur [illegible] communis et
dicti castri in [illegible] xx et nichilominus teneatur ad satisfaciendum et cetera

Item statuerunt ordinaverunt et reformaverunt quod consiliarii qui ad presens sunt
ad habeant plenum arbitrium eligendi et [illegible] pro [illegible] dictorum
hominum dictorum castrorum unum bonum et sufficientem ad [illegible]
et unum bonum procuratorem pro dicto communi et [illegible]

Item statuerunt et ordinaverunt quod consiliarii qui pro tempore erunt debeant
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] in obbediendo [illegible]
[illegible] [illegible] per vicarium in x s.

Item statuerunt et ordinaverunt quod vicarius qui pro tempore erit
sit pro necessitate communis [illegible] de suo [illegible] sibi licere
[illegible] qui debeat venire ad consilium sub pena v s. [illegible] non
obstante aliquo statuto vel reformatione in contrarium loquente et cetera

Et ego Laurentius [illegible] Nicoloti de castro Civitelle
[illegible] publicus apostolica auctoritate notarius et
[illegible] vicarius [illegible] officialis [illegible] castrorum [illegible]
omnibus et singulis ut [illegible] in primis [illegible] sine [illegible] [illegible] et
de [illegible] [illegible] scripsi et ad fidem meum signum consuetum
apposui et [illegible]

In nomine domini amen [illegible] domini

16r

E fo fata la dumanza en fraglio men in pignuori e masare di iachomo tutadi
tituta la dumanza che si fosse in una persona chi falasi o che facesse cosa
ciaio piacese ala dita dumanza o picolo o grande de quale condicione si sia
sia tenuto el pui destreto parente a falcultamente [illegible] ch'esso no
el facese manefesto [illegible] degna dessere en quella pena laquale en chulume
che a fato el malle [illegible] persona ne possa essere acusatore de [illegible] tenuto
segreto

In nomine domini amen. Anno domini millesimo [illegible] indictione xi tempore domini Martini pape V
die undecima mensis augusti.

Convocata congregata et coadunata publica et generali adunantia Comunis hominum et universitatis
Castri [illegible] et [illegible] in domo Comunis dicti castri ad requisitionem [illegible] publicam
ut moris est domini [illegible] consiliariorum et mei Antonii notarii et [illegible] in qua adunantia interfuerunt
due partes et ultra hominum et personarum debentium interesse dicte adunantie et qui dicta adunantia
facere solent. In qua adunantia Ego Antonius [illegible] proposui infrascriptam propositam primo
inter ipsos consiliarios obtemtam et deliberatam secundum formam statutorum videlicet

Cum multi et quamplures homines et persone dicti Castri insimul [illegible] protestentur et
protestationes faciant Sindicho dicti castri pro damnis datis in possessionibus et rebus dictorum hominum
[illegible] in dampnum et preiudicium dicti Sindici placeat per vos providere consulere et reformare.

Martinellus [illegible] unus ex consiliariis in dicta adunantia existens surgens [illegible] et intentionem
consulendi super dicta proposita et contentis in ea dixit quod quicumque in futuro tempore voluerit aliquam
protestationem facere Sindicho dicti castri qui pro tempore fuerit pro aliquo dampno dato teneatur et debeat
ipsam protestationem dare dicto Sindicho in scriptis cum testibus duobus Et etiam teneatur solvere dicto
Sindicho denarios necessarios pro accusatione facienda [illegible] dictus Sindichus ad accusandum
[illegible] minime teneatur et non incidat dictus Sindichus in aliqua pena
Et si quis aliter dictam protestationem fecerit incidat in penam in xx solidos denariorum pro qualibet protestatione et
nichilominus non incidat penam Sindichum

In reformatione Cuius consilii facto et misso partito ad bussulas et fabas per me Antonium notarium
infrascriptum in hunc modum videlicet quod quicumque vult et sibi placet consilium redditum per supradictum consultorem
sit una pars et mittat fabam suam in bussula alba del sic et qui vult contrarium
mittat in bussula [illegible] rubea del non. Et datis et recollectis dictis fabis plurimis [illegible] hominum quorum fabe reperte
fuerunt in bussula alba del sic Non obstantibus quatuor hominum quorum fabe reperte fuerunt in bussula
rubea del non Et sic obtentum et reformatum extitit

In nomine Domini amen. Anno Domini Millesimo [illegible] indictione [illegible] tempore domini Martini pape V die xx mensis augusti

Publica et generali adunantia Communis hominum et universitatis Castri Gavorrani et ville Gropolosthini, sonitu campane et voce preconis ut moris est, de licentia et mandato Communis dicti castri et mei Antonii Bartoli notarii et nunc vicarii et offitialis dicti castri Gavorrani et dicte ville Gropolosthini, in domo communis ut moris est solepniter congregata et coadunata, in qua adunantia interfuerunt due partes et ultra hominum dicti castri debentium in dicta adunantia interesse, in qua quidem adunantia ego Antonius vicarius predictus de licentia consensu et voluntate dictorum consiliariorum proposui quid dicte adunantie videtur et placet providere ordinare et reformare super infrascripta proposita et contentis in ea. Infrascripta proposita primo per dictos consiliarios deliberata et approbata videlicet

Cum dicti homines et persone dicti castri Gavorrani et ville Gropolosthini fuerint et sint negligentes in solvendo datas et collectas salis et aliarum quamplurimarum et diversarum factionum impositarum et imponendarum tam pro Communi Senarum quam pro Communi dicti castri Gavorrani et ville Gropolosthini, adeo quod dicti homines et persone predictis datis et collectis saepissime gravantur magis dictorum bestiis asininis in maximum dampnum et preiudicium dictorum hominum et personarum. Et conveniens non sit quod solventes ipsas datas et collectas infra tempus debitum dampnum patiantur pro aliis non solventibus et solvere recusantibus.

Super quibus omnibus et singulis et dependentibus ab eisdem ego Antonius vicarius predictus petii dicto consilio sanum consilium exhiberi.

Martinellus Vannutii Martini unus consiliarius in dicta adunantia existens surgens ad dicendum et interponendum consulendum super dicta proposita consuluit et suum consilium in hunc modum protulit videlicet: Quod ad hoc ut unusquisque sit sollicitus ad solvendum dictas datas et collectas, decreverunt atque adunantia celebrata pro aliqua bestia accepta sive pignorata fuit pro aliqua dictarum collectarum preterito importatarum et non solutarum et in futuro imponendarum, aliquis qui nichil deberet solvere in dicto communi predictis collectis in magna nec in parva quantitate quod dictus talis cui dicta bestia in pignus accepta fuit habeat et habere debeat pro salario dicte bestie unum bolonenum pro qualibet die quousque ipsam bestiam rehabuit, expensis illorum qui tempore fiende dicte pignorationis tale debitum pro quo facta fuit dicta pignoratio solvere deberent. Et insuper dictus talis cui accepta fuit dicta bestia teneretur aliquid solvere in dicto communi predictis supradictis datis et collectis seu aliqua earum in magna vel parva quantitate etiam pro aliis quibuscumque collectis quam pro illa pro qua accepta fuit bestia, quod in dicto casu dictus talis cui dicta bestia accepta fuit pro ipsa bestia nichil habere vel petere possit et si peteret non audiatur, nisi ipsas collectas integras solverit. Set solutis per eum dictis collectis habeat pro dicta bestia unum bolonenum pro qualibet die ut supra dictum est a domino debentibus aliquid solvere dicto communi.

In reformatione cuius quidem consilii facto et solepniter misso partito ad bussulas et fabas inter homines et personas in dicta adunantia existentes per me Antonium notarium suprascriptum de mandato dictorum consiliariorum videlicet quod quicumque vult et sibi placet consilium redditum per dictum Martinellum consultorem predictum sit unus ipsorum et mictat fabam in bussula alba del sic. Et qui vult contrarium mictat fabam suam in bussula rubea del non. Et sic obtentum et reformatum fuit per triginta tres homines in dicta adunantia existentes qui miserunt fabas in bussulam albam del sic non obstantibus quatuor hominibus

17v

In in[v]e[n]t[us] fab[a]s [et] albas [et] nigras ... et Consiliu[m] dict[i] ... consultoris predict[i] ... Martinell[us] sup[er] d[ic]ta p[ro]posita [et] contenta in ea ... Consulut ut sup[ra] plenius continetur et s[cri]ptu[m] est

Non si capiscie niente . noi altri villani contadini

Et Ego Antonius Santis ... pu[bl]icus imp[er]iali auct[oritate] notarius et iudex ordinarius Et nunc ... et offitialis dict[i] castri ... p[re]dictis omnib[us] [et] singulis interfui Et ex rogatu mandato dictor[um] ho[m]i[n]u[m] [et] ... s[cri]psi et publicavi Et ad fidem p[re]dictor[um] signu[m] meu[m] apposui consuetum

In no[m]i[n]e d[omi]ni Am[en] Anno d[omi]ni Mill[esim]o iiii xxv
die xiii mens[is] Martii
Congregata [et] coadunata pu[bl]ica [et] gn[er]ali ad
dunatia co[mmun]is ho[m]i[n]u[m] [et] univ[er]sitatis castri Gar
...
p[er] ... d[ic]ti co[mmun]is In qua adunatia int[er]fuerunt
plus q[uam] due p[ar]tes ho[m]i[n]u[m] d[ic]ti c[ommun]is ...
de adunat[ion]e secund[um] for[mam] stat[uti] ... d[ic]ti co[mmun]is
In qua adunat[ion]e Ego Stefanus ... d[ic]ti castri
de mandato ... p[ro]posita[m] p[ro]posui
p[ro]posui in talia Cu[m] ho[m]i[n]es d[ic]ti castri sint
vagabundi ad tenendu[m] ludu[m] tassillor[um]
[et] de d[ic]to ludo multa inconvenientia ...
Ideo placeat de adunatie p[ro]vide[re] sup[er] p[re]d[ic]ta
Antonius Anglini ... ex ho[m]i[n]ib[us] in d[ic]ta ad
unatia existentib[us] surgens pedib[us] ... et
intention[e] consulendi sup[er] d[ic]ta p[ro]posita Cu[m]
Antonius dixit [et] consuluit Quod nemo
sine ... audeat vel p[re]sumat ...
ad aliqu[em] ludu[m] tassillor[um] in districtu d[ic]ti
castri Et ... a flumine ...
a castro ... a ... la ... et ...
... Et q[ui] contrafecerit
solvat [et] solvere teneatur no[m]i[n]e pene
xx s[olidos] d[enario]r[um] p[ro] quolib[et] [et] qualib[et] vice Et qui
lib[et] possit accusare et teneat[ur] ...
dentiaz [et] habeat ...
Inreformat[ion]e p[re]d[ic]ta ... p[ro]ut ...
et levando ad sedendu[m] omnes sederunt et
... q[uod] de ... est ... consultore[m]
Ego Stefanus ... not[arius] [et]
... d[ic]ti co[mmun]is p[re]d[ic]ta ...

In noie dni . Ann. a nat. M cccc xxxiiii . Indict. xiia et die v mensis novembris.
Convocata congregata facta et coadunata pu. et gnali adunata coris hominum et universitatis castrorum Barchorum et Greppolosthich i domo coris
dcorum castrorum mor. solito ad requisitum publica bay. dcorum castrorum de
mandato et voluntate consle dcorum castrorum nec non et mei Nicolay notarii
infrascripti super quibus adunata inter fuerit due ptes et ultra
residentium inter cost et supra ego Nicolaus magri nutj. tenens vicarius
et offitialis dcorum castrorum proposui infrascriptas propositas in primitus pro
dcos consiliarios declaratas. Et primo vz.

P[rim]o. super adunata et p hoies i ipa existentes providatur et detur
modus et ordo qd debita coris et maxie debita salarie exactantur ut
coe et hoies dcorum castrorum non recipiant dapnum nec detrimentum pro dcorum occap.

Se[cund]o qd supra adunandtia eligantur baylus et sindicus gnalis dcorum
castrorum . cum coitas dcorum castrorum non possit manere sine dcis B. et S.

Tertio qd modus et ordo detur eleuandi et removendi granum existens in
domo coris dcorum castrorum ubi est habitatio vicary. et offitialis dcorum castrorum.

Quinto et ultimo qd dicta adunata providatur et distribuatur competentem
salarium debitum sindicis dcorum castrorum tam preteritis quam etiam presentibus et futuris.
qui fuerunt et erunt pro ipsis et ad alia loca occapione hominum dcorum castrorum
committentium aliqua mallia ut delicta . ut quacumque de ca i dcis castris ut
eorum ptinentiis . super quibus dictis et singulis et dependentibus et emergentibus
ab eisdem Ego Nicolaus predictus peto pro dicto coi sanum et utile consilium.
et . bey . [illegible]

Salvuccius cole bruni ex hoibus i dca adunata existentibus surgens in pedibus animo
et intentione consulendi super dcis propositis et qualibet earum qd melius et utilius novit
pro dco . primo et ante oia dei omnipotentis Beate Marie semper virginis et eorum stor
nominibus invocatis consuluit et suum dictum et consilium hoc modo retulit vz. qd omnes
hoies et psone dcorum castrorum debentes aliquid solvere et remittere i dco coi quacumque
de causa debeant et remisisse solvisse infra terminum xv. dierum pxs. futurorum alios
elapso dco tmo qd vicarius et consiliary. debeant et teneantur gravare et
pignerare omnes et singulos illos qui infra dictum terminum non solverit seu
solvissent et receptis pignoribus subito vendantur ita qd debita solvantur.

Item dixit et consuluit super facto bay. et sindici qd offm. baylatus baptizatur
concedatur. ita qd B. sint coi et vicario. Et similiter consuluit et dixit. dicto
dcum offm preteritorum salario [illegible] et offm. sindicatus qd supra adunata baptizatur et concedatur permittens
dcum offm preteritorum salario [illegible]. hoc posito proposito qd non concedatur [illegible]
et etiam qd dcus sindicus qui pro tpre. erit non possit nec debeat ullo modo denumptiare
aliquem ut aliquam de dcis castris vel alium. committentes aliqua mallia ut
delicta i dcis castris ut eorum ptinentiis absque et sine . expressa licentia vicary.
et consiliariorum dcorum castrorum qui sindicus si aliter egerit i cadat i penam
xx. soldorum pro qualibet vice. qua contrafecerit et qualibet denumptia. pretium sera.
sine dca licentia et Ergo nulla psona de dcis castris et eorum ptinentiis standat

18v

uel possimat contrastare uel aliquam potestatem facere sindicis dictorum castrorum
de dapnnis datis in eorum bonis et possessionibus et rebus Nisi primo et ante
omnia satisfacat dictum dapnum. siue dapna extimanda ab extimatoribus eorum
dictorum castrorum et si quis contra fecerit teneatur soluere nomine pene xx solidos denariorum
et insuper potestas non audiat sindicus si denuptiaret aliquem Nisi primo sita
extimatum a passo dapnum.

Item dixerunt et consulunt de facto grani existentis in domo eorum quod consiliarii quicumque
sunt habeant arbitrium dictum granum. elevandi et removendi de dicta domo
et id ponendi in alio loco securo et saluo pro eis.

Item dixerunt et consulunt super salario et pretio soluendo et dando singulis sindicis presentibus
et futuris qui fuerunt et sunt extra ut alio occaxione. aliquorum com
mittentium aliqua malitia uel delicta. in dicto castro uel eorum contratibus
quod dicti sindici habeant et habere debeant pro eorum salario et mercede pro quolibet
die quo iuerint uel iuissent extra uel alio quatuordecim solidos.

Item dicta die ordinatum et deliberatum et reformatum fuit per omnes homines in dicta
adunantia existentes quod de cetero Nullus de dicto castro audeat uel possimat pro
siueare uel modo aliquo mittere cum bestiis in carbonaria et fossis dicti castri garratorum
ad penam quinque solidos pro qualibet bestia grossa et capris et porcis sex denariorum solidos
pro qualibet alia bestia et quilibet possit accusare et habeat tertiam partem pene et nomen cum
teneatur secretum et similiter dicti castri possit acusare.
reformatione cuiusquidem adunantie cum ipso solleni et diligenti partito ame dicario fra
facto de voluntate et deliberatione consilii dictorum castrorum. hoc modo videlicet elevando ad
sedendo. hoc modo videlicet quod quicumque vult et sibi placet dictum et consilium super dicto
consultoris sit una pars et sedeat et quicumque non vult et sibi non placet
dictum consilium sit altera pars et in contrarium surgat. omnibus in dicta adunantia exi
stentibus placuit et sederunt Nemine in contrarium surgente. et sic per omnes dictum adu
nantium obtentum et reformatum fuit.

Ego Nicolaus magistri Nuti. Benti de Castro plebis notarius. vir et officialis
super dictorum castrorum predicta omnia et singula in dicta adunantia contenta scripsi

In nomine domini amen. Anno domini ab incarnatione millesimo iiij^c L indictione xiij tempore sanctissimi in christo patris et domini domini Nicholai divina providentia pape quinti et die xv mensis Julii. Actum in castro

Gripoleschieti contractis [illegible] per sex supra [illegible] et [illegible] domini castri

Pro utilitate et generali adiuvamine comunis hominum et universitatis Castri Gripoleschieti providerunt et sub statutum ordinatum et reformatum fuit quod nulla persona contractis [illegible] sit sub statutum [illegible] existens audeat vel presumat quolibet facere aut fieri facere aliqua inmunditiam brocteriam vel litamen in claustro comunis dicti castri iuxta cisternam dicti comunis nomine [illegible] aut bestias vel [illegible] sub pena et ad penam decem soldorum denariorum pro qualibet persona et pro qualibet vice et pro qualibet bestia cuius quidem pene medietas sit officialis sive vicarii executoris [illegible] et alia medietas sit comunis dicti castri et castri [illegible] Et quilibet possit accusare et teneatur ei secretum cum suo iuramento

Ordinamentum quod non fiat inmunditia in claustro cisterne Greppoleschieti.

Ego Nicholaus olim Bartolomei Vagello civis [illegible] notarius supra [illegible] officialis Castrorum [illegible] notarius et iudex ordinarius et nunc notarius [illegible] et officialis Castrorum [illegible] Castiglionis [illegible] Greppoleschieti et [illegible] omnibus et singulis [illegible] et ea rogatus manu mea scripsi et publicavi.

ni

In nomine domini amen. Anno domini millesimo ccc° lxvii indictione v^a tempore sanctissimi in Christo pa-
tris et domini nostri domini Urbani divina providentia pape quinti die xiii mensis aprelis.
Hec est quedam copia extracta de civitate Urbevetana super confinia et dicte civitatis
Urbevetane et comitatus plebatuum ipsius tenoris videlicet.

In nomine domini amen. Hec est copia sive exemplum cuiusdam tenoris supra dicti extracti
communis Urbisveteris scripti et publicati manu [illegible] notarii de Ur-
beveteri [illegible] dicte civitatis cuius quidem tenoris supradicti talis est videlicet.

In nomine domini nostri Ihesu Christi amen. Hec est copia sive transumptum cuiusdam libri de confinibus
plebatuum et terrarum comitatus civitatis Urbisveteris inventi in archivio communis civitatis Urbisveteris
cuius libri principium sic dicebat.

In nomine domini amen. Anno eiusdem millesimo cc lxxviii indictione vi tempore domini Nicole pape tertii.
Hic est liber factus de confinibus plebatuum et terrarum comitatus civitatis Urbevetane
[illegible] compositus tempore potestarie Nobilis
[illegible] et declaratis per formam [illegible] alme urbis consulis potestatis communis Urbe-
veteris domini Bertuldi de filiis Ursi [illegible] et domini Iacobi [illegible] potestatis et [illegible]
[illegible] Andree Bernardini [illegible] notarii dicti communis.

Plebatum de Monte Zone

Confines inter plebatum de Montezone et plebatum de Monte Longo:
iuxta flumen Clanis et fossatum [illegible] et ascendit per dictum fossatellum
usque ad [illegible] et vadit [illegible] [illegible] et in capite
podii super domos [illegible] et deinde vadit in fossatellum plani [illegible]
et per fossatellum vadit usque ad [illegible] plani [illegible] et per [illegible]
mictit usque in viam [illegible] iuxta [illegible] et hic in
capite confinant plebatum Montis Zone cum plebatu [illegible] et ad [illegible]
via [illegible] vadit in fossatum ad pedem podii [illegible] et
mictit in [illegible] podium Cornole et podium Berardi [illegible] et vadit [illegible]
[illegible] plani [illegible] et ascendit in fossatum [illegible] et de-
inde ascendit per dictum fossatum usque ad [illegible] et [illegible]
[illegible] vadit [illegible] et tendit [illegible] podii [illegible] et [illegible]
in fossatum [illegible] et deinde per dictum fossatum [illegible] inter [illegible] plebatum
usque [illegible] [illegible] iuxta [illegible] confinium in plebatum de Monte Zone
et plebatum Carnacle et Montis [illegible] in capite confinant iuxta viam que
[illegible] montis [illegible] per viam que venit [illegible] Montis Zone et
per [illegible] viam venit usque ad [illegible] podii [illegible] et deinde venit per [illegible]
usque ad [illegible] domum [illegible] et deinde mictit in fossatellum [illegible]
[illegible] et per ipsum fossatellum mictit in fossatum [illegible] et mictit in flumen
Clanis et deinde confinat flumen Clanis inter plebatum de Monte Zone et
plebatum [illegible] usque ad [illegible] et confinat inter plebatum Montis Zone
et plebatum de Monte Longo

Plebeium vespe

Iuxta confinium Iustinum cum plebeium vespe et plebeium montis bonis
incipit confinare fossatum pro pollici et deinde venit per dictum fossatum usque
ad cimam podii clais et venit per planum guaspi usque ad caput
petilusse et venit per fossatum borgonerelle et per ipsum fossatum recta
linea ascendit ad semitam plani de lottis et a dicta semita mictit
in podium corriole et podium vecchi loci usque ad pedem podii poarne
lopis et fossatum quod est et redit per viam montelle super terram abadie
ysalte et hic incipit confinare dictum plebeium vespe cum plebeio montis
longi et a dicta via monizelle redit in fossatum colelle et per ipsum fos
satum mictit in fossatum de roccilis et ascendit per vallem sancti quod est in
podio vizani et a dicta valle sancti redit ad caput silue dicti piconi ita
quod silua remanet in plebeio vespe et deinde mictit recta linea ad pedem
capellanis filiorum Iustiniani et mictit in fossatum caprum et per ipsum
fossatum sementile et per ipsum fossatum ad domum barchesettesis ita quod
dicta domus remaneat in dicto vespe et a dicta domo vadit in fossatum de terpezzis
et deinde mictit in fossatum de grappe et redit in vallem sentinam et
mictit caput leghe molendini nigroldelle de nigris et et a dicta legha
mictit in podium serrigitum et deinde mictit ad gualdum spinoschi et mictit
in semitam ad podium fierchiam de pesa et deinde confinit dicta semita usque
ad viam crucis sancti arrium comitis et hic incipit confinare plebeium vespe
cum plebeio minnam et deinde inter utrumque plebeium confinit semita
que itur ad stratam ~~strate~~ semite de summo et redit ad semitam de pesa
usque ad fossatum lopie et hic incipit confinare plebeium vespe cum
plebeio sancti felicis et inter utrumque plebeium confinat dictum fossatum
lupiae et redit in planum lapugie per propetum quod est in dicto plano et
a dicto plano respicit in cimam podii chiciarelli et deinde respicit recta
linea per cimam montis rotundi et descendit ad fossatum aque vitie et redit
ad pratum sementum de meiano ita quod est remaneat in plebeio sancti felicis
et a dicto est respicit ad pedem podii capitulis botoglie et hic
incipit confinare plebeium vespe cum plebeio sancti martini in silua et
a pede dicti podii inter utrumque plebeium respicit per medium vallis bovis
et redit ad gualdum vagiani quod est in fossato pagine et deinde confinat
inter utrumque plebeium dictum fossatum pagine usque ad fossatum ozadoratis
qui venit a tozzalle et a dicto fossato filiorum ozadoris respicit ad
fornellum per vallem quod dicta semita iuxta terram poris sancti veniney et
per ipsam semitam mictit usque ad caput vaccarie et deinde vadit
per viam quod vadit a rotrampello ad caput vechum et mictit per terram
termonis in fossatum in pedem cornelle et deinde vadit per viam disprule
et per ipsam viam vadit usque ad propositum et confinium iuxti

Bugiavaro chi bia scritto cosi molto sottile

Ego Alexander olim dicti Antonii de arpino plagarii coniunctus prius nunc sancti publicus
imperiali auctoritate notarius et iudex ordinarius et nunc clericus et officialis dictorum capitulorum et
gruppo ostinati pretorum et singulis ut prius hic discripta et coniuncta
prius in dicto copia hic fideliter scripsi nil addens vel minuens post librum nec
et manu propria apposui consueto signo [...] et publi

Singnum mei Alexandri notarii et clerici publici

21v

Augusto [illegible]

IN NOMINE DÑI NRĪ IESV XPI AMEN.

Questi ſono li ſtatuti et ordinationi de la Comunita et Huomini del Castello de Gaichæ, et ſuo diſtretto fatti et cõposti per li diſcreti huomini Mario di Giomo di Nardo, Mrco di Meco, Giouanni ditto Passarino, et Euſebio di Battiſta Maſſari di detto Castello, Et cõfirmati dal Rmo. Mõsignore Saluatore Paccino Vescouo di Chiusi, et Gouernator digniſs.o di Perugia, et de l'Vmbria. [illegible]

In prima ad honor dell' onipotente Iddio, et della beatissima gloriosa, et sempre vergene Maria, et delli santi apostoli Pietro, et Paulo, et delli beati, et gloriosi marteri Laurentio Herculano, et Macario, et della santa chiesa Romana, et ad honore et Magnificenza della Comunita, et delli homeni del castello de' Gaiche, et suo territorio. Ordiniamo et statuimo che li Capitanei ouero loro uicarij, et officiali, et li Homini di detto castello per l'auenire incominciando il di primo de Luglio del 1566 siano tenuti, et obligati osseruare li infrascritti statuti ordinationi, et capituli sotto le pene che in esse si contengano. Placet; Como sopra si vede derogando

Della Adunanza Generale.

Ordinamo et statuimo ogniuolta che ligitimamente sarà intimata l'adunanza sia obligato andarui un huomo per fuoco escettuandoni li minori de quatordece anni e quelli che fussero impediti da qualche ligitima causa et non uenendoui per ciascuna uolta incorra la pena de cinq. soldi d'applicarsi a la Madõna de Greppe le croce de la quale ne ſiano essecutori li Maſſari di detta Comunita. Placet

Delli Maſſari.

Ordinamo, et statuimo che nella publica, et generale Adunanza si cleggano quattro Huomeni Idonei, et esperti iquali facciano il saccho delli ofitiali, o uero Massari con ordine che ogni sei mese siano quattro Massari con il salario di otto grossi per ciascuno. Placet

Item che li Massari sieno obligati uenire alla dunanza ogniuolta che saranno chiamati dal balio, et ciascuno che non uenisse incorra la pena de cinq. soldi per ciascunauolta d'applicarsi alla Madõna come di sopa, escetto che non fusse, o, absente o, infermo o, impedito d'altra giusta cagione. Placet

Item che sieno obligati tenere ilibri de detta Comunita et in essi scriuere tutte le intrate, et spese di detta Comunita. Placet;

Item che sieno tenuti andare à Perugia, et nelli altri luochi per causa della comunità a loro spese ma da una uolta impoi possino spendere grossi doi il giorno per uno delli denari di detta communità. Placet.

Item che l'offitio di detti massarij duri sei mesi, et non più, et che alla fine del loro offitio sieno tenuti et obligati rendere li conti de tutte l'intrate et spese ocorse durante l'offitio loro alli nuoui Massari, et ciò non facendo incorrano la pena della perdita del salario non solo i Massari uecchi ma ancora li nuoui che in ciò sonno negligenti, et trascurati. Placet

Del Sindico.

Ordinamo et statuimo che li Massari di detta comunità nel principio del offitio eleggano il sindico. in questo modo cioè, che il balio nella publica adunanza faccia il bando di questo offitio, et colui che uorrà esercitarlo per minor salario sia eletto dalli detti massari per sindico per sei mesi, il quale sindico habia a promettere di esercitare l'offitio come si conuiene. Placet

Ordinamo et statuimo che li Massari eleggano il balio per sei mesi con il salario de un fiorino, il quale balio nel principio del suo offitio sia tenuto giurare che lui è per esercitare il ditto offitio bene, lealmente et senza fraude. Placet

Item che detto Balio sia tenuto fare tutte le citatione, relatione, precepti e bandimenti et altre cose necessarie a detta comunità. Placet

Item che dal detto Balio durante il suo offitio sarà fatto habia piena, et ampla fede, et fermezza, intendendo però delle cose pertinente al suo offitio. Placet

Del Coltore.

Ordinamo et statuimo che li Massari eleggano il Coltore per uno anno con il salario de cinque scudi, il qual Coltore sia tenuto et obligato risscuotere fuoco e colte, et pagarli alla comunità di Perugia come è sollito, et assigurare il Comune di Gaebe da ogni spesa et danno, che di ciò le ne potesse uenire, et di tutto questo il detto coltore sia obligato dare una buona et idonea sicurtà. Placet

Del Depositario.

Ordinamo et statuimo che li Massari eleggano per un anno una persona idonea

per depositario della comunita, la quale habia cura de tutti li denari, grano, et altre intrate di detta comunita, et di esse rendere conto nel fine del offitio suo. Placet

Delli Estimatori

Ordinamo et statuimo che li detti Massari eleggano quattro stimatori doi di qua dal liorno, et doi di la li quali nel principio dell'offitio giurino che lo esercitaranno bene, et legalmente, et senza fraude, et giudicaranno tutti li danni dati nel nel tenitorio di detto castello de Gaiche da qualunque persona in qual si uoglia loco, tanto personalmente quanto con le bestie, et detti danni notificaranno al Vicario. Et se li detti stimatori saranno negligenti nello stimare il danno, al quale sonno chiamati per ciascuna uolta paghino cinque soldi d'applicarsi alla Madonna come di sopra, Et li detti stimatori per ciascuna stima ciascuno di loro habia doi soldi, et l'offitio loro duri sei mesi. Placet

Delli Paciori

Ordinamo, et statuimo che li Massari la prima settimana di quatragesima eleggano doi boni, et idonei Huomeni li quali habbiano cura di acordare tutte le discordie tanto ciuili quanto criminali che fussero tragli homeni di detto castello. Placet

Delli Macellatori

Ordinamo et statuimo che li Massari facciano bandire dal balio il Macello per uno anno, et colui che piu offerisce sia eletto per Macellaro con ordine che sia tenuto a uendere la carne per quel prezzo che dira la cedola da farse tra li Massari et ditto macellaro, altrimente caschi in pena secondo la detta cedola. Placet

Item che sia obligato uendere la carne nel sollito luoco, et consueto, et dare il debito à ciascuno, et ogniuolta che contra facesse caschi in pena de uinte soldi d'aplicarsi come di sopra, et di cio ognuno ne possi fare la esecutione. Placet

Delli beni del Comuno

Ordinamo et statuimo che li beni stabili di detta comunita non si possino uendere ne in alcun modo alienare senza il consenso proprio della publica adunanza Placet

Item che le recolture della comunita si acottimano ogni anno à bando et

colui che piu offeriscie li habbia, si e persona idonea. Placet

Item che nelle selue del comuno non si possi spedari arbori da frutto ne decimare senza licenza delli Massari. Placet

Item che nisuno possa entrare nel laoreccio di detti beni se prima sonno occupati da altri insino à tanto che non e stato sodo doi anni. Placet

Item che chi piglia à lauorare campi o terreni del comune et non li lauora come e sollito sia obligato à pagare il teratico secondo, che sara giudicato, et ogni altro interesso che di cio pretendesse il comune. Placet

Item che qualunque ardiscie pigliare et occupara cosa alcuna del comune et apropriarsela sia priuato de ogni offitio, et de tutti li commodi che dal comune hauer potesse. Placet

Del Capitanio, e suo vicario

Ordinamo, et statuimo, che nisuno capitaneo, o, suo Vicario possa eseguire alcuna causa, la quale se agitasse inanzi alloro tribunale eccetto quattro denari per libra di quello che se domanda, et anco un soldo per ciascuna citatione, ne le cac comissarie. 2. den. p lib. e 1 ß p cittat. et p la licen.a o sent.a i pub: forma ß. cinq. Placet

Item che possano ordinariamente conoscere tra gli Homini de detto castello insino alla somma de uintecinque libre, et non piu senza speciale commissione del Legato, ouero Gouernatore, et tal causa sieno tenuti cognioscere et terminare simplicemente, et summariamente, et sola facti ueritate inspecta sotto pena de uintecinque libre de aplicarsi alla comunita de Perugia, et alla restitutione del doppio di quello che piu hauesse tolto indebitamente. Placet

Item che ditto Capitaneo o uero loro officiali non possi pigliare alcuna quantita de denari per loro escutione, se prima non e satisfatto al attore de tutto quello che glie se deue, sotto pena de uintecinque libre daplicarsi alla comunita di Perugia. Placet

Item che detto Capitaneo o suo Vicario sia obligato uenire una uolta per ciascuna cosa à riscoter il fuoco, et le colte a sua spesa, et da una uolta in su a spese della communita intendendo pero che non si possano spendere piu de uinte soldi Placet

Delli danni dati

Ordinamo et statuimo che nisuna persona possa acusare alcuno del detto Castello ouero in esso habitati, per causa de danni dati nel tenitorio di detto castello senza la stima del comuno, et quella persona che facesse il danno sia tenuto Placet

a farlo stimare a sue spese. Placet

Item che nisuno possa essere accusato per diece giorni uolendo sotisfare detto danno per lui fatto, et chi contra uenisse incorra la pena de cinque soldi. Placet

Item che il capitaneo, et suo Vicario circa li danni dati non possino ne deuano astregnere, ne fare astrengere ne pagare ad alcuno di detto castello ouero in esso habitante se non la infrascritta pena, cioe per ciascuna bestia grossa soldi cinq; per ciascuna bestia porcina, o caprina soldi tre, per ciascuno danno personale ouero manuale solde diece, per ciascuna uolta, escetto di notte, nel qual tempo tutte le sopra dette pene se deueno duplicare. Placet

Item che detto Capitãeo e suo Vicario nelli danni dati non possa procedere p semplice accusa, denũtiatione o inqsitione; Placet

Item che tutte le pene delli danni dati et altri condennationi delle quale se ne facesse esecutione dalli Vicarij se dieno nelle mani del Depositario del Comuno, e fenito il tempo del Vicariato tutte le dette pene se habbiano a partire et la meta darne alla Madona come di sopra, et l'altra al Vicario sotto pena di diece scudi, d'applicarsi alla Comunita di Perugia. Placet

Item che le bestie caprine non se possino tenere nei luochi sotto scritti cioe la pescaia, le greppe de camigliolo dal petroso insino al poggio cencio. le case dei pazze. casa de Vannochia. il cappatoio. el renaio, le cerque de Roncio, Al fossatello del poggio ciardolino, da santo Andrea in sino arialto. Al fossato de bonazzardo, la fornace de marchiorre, dalla uolpe insino all'Nstore, et chi contra facesse incorra la pena de quattro soldi per bestia per ciascuna uolta, ancor che non faccia danno alcuno, et facendo danno caschi nella pena del doppio oltre il pagare del danno. Placet

Item che nelle uignie non se metteno bestie d'alcuna sorte ne de alcun tempo sotto pena de un grosso per bestia con la stima del danno. Placet

Item che nisuno ardisca de tenere nel castello bestie caprine porcine pecorine et bouine sotto pena de cinque soldi per ciascuna uolta. Placet

Item che li mulinari dal olio non possino ne deueno pigliare l'acqua della cisterna del castello per seruitio del mulino sotto pena de cinque soldi per ciascuna uolta de applicarsi alla Madonna, Placet

Dello acõpagnar il Morto

Ordinamo, et statuimo che quando muore alcuna persona del detto Castello maggiore di quatordece anni sia obligato un huomo per foco fargli compagnia

24v

alla sepoltura sotto pena de cinq soldi de applicarsi come di sopra escetto che non fusse impedito da giusta cagione. Placet,

R.me D. Placeat V. R. D. ad Humiles Or.m preces Massarior. et Hominu Castri Gaigorum comitatus Perusie authoritate qua fungitur supradicta capitula, statuta, ordinationes, et quecunq in eis contenta confirmare et aprobare, et proconfirmatis et approbatis in omnibus, et per omnia habere et quatenus opus sit de nouo decernere, et statuere mandando omnibus et singulis ad quos spectat, et in futurum spectare posset, ut supra dicta capitula, statuta, ordinationes, et omnia in eisdem contenta et expressa perpetuis futuris temporibus inuiolabiliter obseruent exequentur, ac obseruari et debite executioni demandare uelint, premissis legibus, statutis et ordinamentis dictorum locorum constitutionibus apostolicis contrario usu, stylo consuetudine ceterisq non obstantibus quibuscunq. quibus placeat derogare. Confirmamus, approbamus, & obseruari mandamus, prout in eis, dummodo non sint contraria Iuri coi, et Statutis Ciuitatis Perusie. Dat. Perusie Die secunda July M.o Quingent.o Sexagesimo sexto.

S. epus Clusin. Gub.r

R.^me D. cũ ea quæ superioris auct.^e confirmantur, soleant esse firmiora, et ualidiora; Dignetur D. V. R. ad humiles preces deuotorũ illius Oratorum Massariorũ Vniuersitatis, et hominũ c.^{ri} Gaycorũ comitatus Perusiæ p̃inserta statuta, reformationes, et capitula, ac in eis contenta quæcũq; pro bono publico, et eiusdem loci quiete, et decore sua auctoritatis munimine confirmare approbare, et quoad omnia innouare, mandareq; eadem ab omnibus, ad quos spectat perpetuo inuiolabiliter obseruari, præmissis necnon ll. statutis et ordinamentis dd. locorũ, constitut. et ordinat. Ap.licis, usu, atq; stilo, et consuetudine, cęterisq; in contrariũ facientibus non obstantibus quibuscũq; Quibus placeat ex certa scientia derogare &c.

Confirmamus et approbam.s ac obseruari mand.s prout in eis dũmodo non sint contraria iuri comuni et statutis ciuitatis Perusiæ, et bannimentis n[illegible]

B. Gub.r

Dat. Perusiæ die xxv Xmbris M D XX

pro D. Mat. [illegible]
[illegible] Seruit.

25v

Mag.ci et Eccelsi sig.ri Priori, Piaccia a V. M. S. aprece delli devoti ori sindico massari et homini di Gaiche contado vro: li preinserti Capti statuti et Reformationi et le Cose in essi contenuti a quiete pace concordia et unione di dio luogho Confirmare et Approuare et in quanto sia debisognio Concedere. Et Mandare achi se Aspetta in primo osservare et fare osservare non ostante cosa alcuna ch in Contrario facesse alle quali Piaccia derogare et le cose domandate di gratia Concedere singulare (—

Attente le precedenti confirmationi come di sopra facte dai R.mi SS. Sig.ri li soprascripti capti, et statuti ultimamente fatti approuamo confirmamo, et mandiamo che si osservino, non derogando per questo ne pregiudicando à gli statuti della nrã Città ne alla alla giurisdittione de capitani. —

par.o bartolini per illi priori

Dat in Perugia li xxvi di decembre M. D. LXX

Sanctes Pell.s Canc.

Ill.me ac R.me D. Quamuis pro bono publico, quiete, et decoro humilium V. Ill.mae et R.mae D. oratorum, Massariorum, Vniuersitatis, et hominum castri Paycorum agri Perusini, als fuerint confecta supranotata capla, reformationes, et statuta, et per RR. DD. Gubernatores, et Mag.cos DD. Decemuiros pro tempore Ciuitatis Perusiae bene uisa, lecta, et considerata, fuerint approbata, confirmata, et obseruari mandata, et hactenus fuerit et sint in uiridi obseruantia: Nihilominus, quia quae maiorum Superiorũ maiori Authoritate fungentium potentioribus manibus, et signis muniuntur, firmiora, ualidioraq. esse solent, ideo oẽs p.ti ad Illam humillimè supplicando confugiunt, ut dignetur ea omnia capla, reformationes et statuta, et in eis contenta, pro eodem bono publico, et eiusdem loci hominum, et incolarum, quorumcumq. quiete, et decore, munimine suae Supremae authoritatis approbare, confirmare, et quat.s sit opus, etiam innouare, ac de nouo decernere: Mandando per oẽs et singulos, ad quos spectat, et in futurum spectabit, eadem perpetuo inuiolabiliter obseruari, et obseruari facere respectiuè, etiã sub poenis arbitri pro tempore Superiorũ ac Regentium. In Praemissis, Il., Stat. et ordin. decor., locor., Constit: et ord. ap.cas Vsu, stylo, consuetudine, caeterisq. con.riis non obstan. quibuscumq., quibus ad effectum p.ntium dumtaxat, de speciali dono, ex certaq. scientia, ac de plenitudine potestatis pleniss. derogare placeat. Sic Deus omnipotens Illã incolumem seruet, et ad Vota secundet. ultra contentas in dictis statutis

Confirmamus, approbamus et obseruari mandamus ut supra non obstan. dummodo non sint contraria Iuri communi Statuti perusini et bannimentis nris.

A. Card. Thav.s leg.s

Dat. Perus.e die xxviij. Februarij 1583.

Rodulphus Gallus Secr.

F. Vint

26r

Mag.ci et excelsi S.ri priori piacia a V. S. M. aprece delli devoti ser.ri
sindici Massari et homini d Gaiebe contado vro li presenti capitoli
statuti et Reformatione et le cose in essi contenuti, a quiete pace, e conco-
rdia et unione de ditto luogo confirmare et approvare in quanto sia
di bisognio concedere et mandare a chi si aspetta in perpetuo oservare et
fare oservare non ostante cosa alcuna che in contrario facesse
alle quale piaccia de rogare et le cose domandate de gratia conceder
singulare

Costantino Corrado p.re delli tri.ri

Contulus Cont.l Canc.

agosto

Arch. Comunale

Statuto del Comune di Gaiche.

Rog. Francesco Sotelli di Castiglion fosco 1 maggio 1318

Pag. 1 a 4. Rubrica

Pag. 5 a 23 Statuto. In fine della 23° la autenticazione notarile in data Perd. 1 magg. 1318

Riforma Rog. Bartolomeo di Vanni del Castello del Pievano 19 a~~Pag. 24 a~~ prile 1348.

Pag. 24 a 26. in fine della quale è ripetuta l' autenticazione di Francesco Sotelli

Riforme 2 febb. 1406, 3 aprile 1407, 17 aprile 1408, 14 ottobre 1408, 3 febb. 1415 11 agosto 1418, 28 agosto 1418

Pag. 27 a 34.

a pag. 34 leggesi di carattere del secolo posto e non si capisce niente nei altri villani contadini e

Riforme 13 marzo 1422, 5 novemb. 1424, 15 luglio 1450, 13 aprile 1467

Pag. 34 a 40

a pag 40 leggesi di carattere del secolo posto e bugiarare

chi ti à fritto cazzo molto fot-
tuto =

Aggiunte e da pag. 43 a 52

2 luglio 1566. Riforma un appro-
vazione autografa di mons. Al-
vio Paulino vesc. di Chiusi, go-
vernat. di Perugia e dell'Umbria

23 decembre 1570 Conferma firma-
ta B. Gubern. (Buonsignore
Finetti Sanese) vollegrata dall'
approvazione di Jacobo Burtoli-
ni pel Comune di Perugia il
26. decembr. d.

18. Febbraio 1583 Conferma fir-
mata dal Card. Riario Legato
vollegrata dalla firma di Costan-
tino Corradi per li Priori

Gaiche è un castello distante
circa 20 chilom. da Perugia
nel 981 era in dominio della fami-
glia Pelloli e forse in appresso
passò alla famiglia Salacani
(Vedi Ciatti pag. 165. 166)
Attualmente è frazione del Comune di
Piegaro da cui dista per 7 chilo-
metri

Axel Somére

BIBLIOTECA